

Sammanfattning av betänkandet Ny yrkestrafiklagstiftning (SOU 1996:93)

Vårt uppdrag består i att se över yrkestrafiklagstiftningen och övrig författningsreglering för yrkestrafiken och utarbeta förslag till en ny sammanhållen författningsstruktur på området.

Under utredningsarbetet har gjorts en fullständig genomgång av själva författningsmaterian. Parallellt härmed har förhållandena inom de olika branscherna undersökts och dessas problem analyserats. Alternativa förslag till lösningar har konkretiserats och beskrivits.

Genomgången av författningsområdet har innefattat en lagteknisk modernisering av själva författningarna. Denna mynnar ut i förslag till en ny yrkestrafiklag resp. förordning. Författningarna har delats in i kapitel och försetts med underrubriker för att bli lättillgängliga och överskådliga. Därtill föreslås en separat biluthyrningslag resp. förordning. Dessas uppbyggnad har i möjligaste mån anpassats till dispositionen av yrkestrafiklagen resp. yrkestrafikförordningen.

De sakliga ändringar som föreslås beträffande de olika sektorerna av yrkestrafikområdet innebär i huvudsak följande.

Regler om trafiktillstånd

De allmänna bestämmelserna om trafiktillstånd preciseras och förtydligas. En utgångspunkt är att tillstånden fortfarande skall gälla utan tidsbegränsning. Bestämmelserna om trafikansvariga, dvs. personer som har ett särskilt ansvar för trafikutövningen, reformeras. Hos i princip samtliga juridiska personer som kan tänkas driva yrkesmässig trafik – bl.a. offentliga organ – skall det finnas en eller flera trafikansvariga.

Kapitalkraven byggs ut väsentligt. För godstransporter med motordrivna fordon som har en tillåten totalvikt över sex ton och för persontransporter med motordrivna fordon som är inrättade för flera än nio personer inkl. föraren skall krävas att tillståndshavaren förfogar över ett kapital och reserver om minst 100 000 kr för vart och ett av de två första fordonen och därefter minst 50 000 kr för varje tillkommande fordon. För godstransporter med motordrivna fordon som har en tillåten totalvikt av högst sex ton och för persontransporter med motordrivna fordon som är inrättade för högst nio personer inkl. föraren skall som ett minsta krav gälla, att tillståndshavaren förfogar över ett kapital och reserver om minst 75 000 kr för vart och ett av de två första fordonen och därefter minst 35 000 kr för varje tillkommande fordon.

Villkor för trafiktillstånd skall vid särskilda skäl få meddelas såväl i samband med att tillstånd ges som senare under tillståndstiden. Reglen om spärrtid vid återkallelsebeslut upphävs. Ett beslut enligt yrkestrafiklagen skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas. Ett beslut om varning skall få överklagas enligt samma regler om fullföljd som gäller för övriga beslut enligt yrkestrafiklagen.

Länsstyrelsen i "folkbokföringslänet" resp. beträffande juridiska personer länsstyrelsen i det län där företagets eller verksamhetens ledning

finns skall pröva samtliga frågor om tillstånd till yrkesmässig trafik. Vägverket skall dock liksom hittills pröva frågor om tillstånd till linjetrafik som berör flera län.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 1

Undantagen från tillämpningsområdet för yrkesmässig trafik

Definitionerna av vad som är yrkesmässig trafik och de begrepp som förekommer i anslutning härtill har analyserats och befunnits fungera i stort sett väl för svenska förhållanden.

Undantagen från vad som betraktas som yrkesmässig trafik utvidgas något i fråga om samåkning. Detta föreslås för att underlätta sådan samåkning som sker till arbetsplatser och skolor som ligger nära varandra. Vidare föreslås mindre justeringar beträffande övriga undantag.

Någon samordning med EG-reglernas uppbyggnad och indelning i fråga om definitioner och undantag föreslås inte ske nu.

Konkurrensfrågor – offentliga subjekts rätt att bedriva yrkesmässig trafik

Offentliga subjekt bör enligt vårt förslag ha rätt att utöva yrkesmässig trafik på samma villkor som privata rättssubjekt. Ett grundläggande krav härför bör dock vara att verksamheten även från konkurrenssynpunkt bedrivs enligt samma förutsättningar som gäller för enskilda. Även ett offentligt subjekt bör då omfattas av yrkestrafikförfattningarnas bestämmelser om prövning i olika avseenden. Offentliga subjekts verksamhet bör från kommunalrättslig resp. konkurrensrättslig synpunkt regleras i lagstiftningen på dessa områden. Det är viktigt att tillsynsmyndigheter och andra myndigheter, som i sin verksamhet kommer i kontakt med yrkesmässig trafik, noga bevakar konkurrensförutsättningarna. Tillsynsmyndigheternas uppgift att verka för lika konkurrensvillkor inom yrkestrafiken bör komma till uttryck i lagstiftningen.

Huvudmannatrafiken m.m.

Vi föreslår att det alltid skall krävas tillstånd för att utöva länsgränsöverskridande linjetrafik. Bestämmelserna i lagen om rätt att driva viss linjetrafik av innebörd att trafikhuvudmannen inom länet får driva linjetrafik utan tillstånd flyttas över till den nya yrkestrafiklag som vi föreslår. Bestämmelserna om särskilt tillstånd, om inlösenkyldighet m.m. får inte någon motsvarighet i den nya lagstiftningen. Som en konsekvens av de nämnda ändringarna upphävs också lagen resp. förordningen om buss- och taxivärderingsnämnden.

Vi föreslår vidare att skadlighetsprövningen i samband med att linjetrafiktillstånd beviljas skall upphävas såvitt gäller skyddet för trafikhuvudmannens vägtrafik.

För taxitrafikens del behandlar vi först de frågor som har att göra med förarens behörighet att föra ett fordon i taxitrafik. Därefter lämnar vi förslag beträffande taxitrafikens villkor i stort.

Enligt direktiven bör de dubbla behörighetskrav som för närvarande gäller för taxiförare kunna ersättas med endera ett krav på särskild förarlegitimation eller en särskild körkortsbehörighet. Den modell för samordning som vi har valt innebär följande.

Taxibehörigheten enligt körkortslagstiftningen slopas och byggs in i den särskilda förarlegitimationen. Reglerna om denna reformeras och byggs ut avsevärt. Taxiförarlegitimation och körkort skall utgöra separata handlingar. Legitimation skall kunna erhållas av den som har fyllt 21 år, har innehaft körkort med B-behörighet under en obruten period av minst två år (eller innehar körkort med behörigheten D) samt uppfyller nödvändiga medicinska krav och i fråga om yrkeskunnande och laglydnad bedöms vara lämplig som förare i taxitrafik. Taxiförarlegitimationen skall kunna omhändertas, om förutsättningar för omhändertagande av förarens körkort föreligger enligt körkortslagen eller om det annars på sannolika skäl kan antas att förarlegitimationen kommer att återkallas. Vidare föreslås att en bestämmelse om interimistisk återkallelse av förarlegitimation införs. Något förslag om spärrtid vid beslut om återkallelse av taxiförarlegitimation läggs inte fram. Möjlighet att meddela varning föreslås efter samma modell som i dag gäller i fråga om trafikillstånd. Frågor om körkort och om taxiförarlegitimation skall enligt huvudregeln handläggas vid samma länsstyrelse. När det gäller förarlegitimation för den som inte är folkbokförd i Sverige skall ansökningar i sådana fall prövas av en särskilt anvisad länsstyrelse.

Övriga taxifrågor

När det därefter gäller andra frågor för taxitrafiken föreslår vi bl.a. följande. Bestämmelsen om prisinformation kompletteras med ett krav på att taxan skall vara så beskaffad att kunden skall kunna uppskatta priset för transporten på ett enkelt sätt. Reglerna om taxameter flyttas från fordonskungörelsen till yrkestrafikförordningen och byggs ut i förhållande till vad som gäller i dag. Bl.a. skall automatiskt inträda förbud att i taxitrafik bruka ett fordon som inte är försett med en godkänd och väl fungerande taxameter. Utrymmet för undantag från kravet på taxameter begränsas till fall då synnerliga skäl föreligger. Ett dispensbeslut skall gälla längst två år.

Länsstyrelserna bemyndigas att för taxitrafiken i länet meddela föreskrifter beträffande prisinformation, utmärkning av taxifordon och lokalkännedom för taxiförare. Härigenom kan lokalt/regionalt föreliggande behov av särskild reglering tillgodoses. Föreskrifter om prisinformation kan ges exempelvis för taxitrafik vid flygplatser och olika trafikterminaler. Utmärkning av fordon syftar till att möjliggöra en snabb identifikation av vilket företag ett fordon tillhör.

Sveriges undertecknande av EES-avtalet och det efterföljande medlemskapet i den Europeiska unionen har för yrkestrafikens del föranlett en rad överväganden.

Enligt vårt förslag skall myndighetsorganisationen för den internationella trafiken renodlas. Länsstyrelsen i folkbokföringslänet eller, för juridisk person, i det län där företagens ledning finns, skall pröva frågor om internationell godstrafik inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES. Generaltullstyrelsen skall pröva frågor om all internationell godstrafik utanför EES samt frågor om cabotage avseende gods transporter inom unionen. Vägverket skall pröva frågor om persontransporter såväl inom som utanför EES inkl. frågor om cabotage som rör persontransporter, dvs. samtliga frågor om internationella persontransporter med buss.

Nu gällande förordning (1995:525), som rör trafiken inom EES, omarbetas och kompletteras i en ny förordning med bestämmelser om ansvar för den som saknar de tillstånd eller dokument som krävs för trafiken m.m. Även en bestämmelse om hindrande av fortsatt färd föreslås för denna trafik.

Bestämmelserna i kungörelsen (1974:681) om internationella vägtransporter, som rör trafiken utanför EES, arbetas in i yrkestrafiklagen och yrkestrafikförordningen och anpassas till dessa författningar beträffande frågor om behöriga myndigheter, domstolsprövning, återkallelse, varning resp. straffsanktioner.

Biluthyrning

Regler om biluthyrning behålls i en separat lag resp. förordning. Någon skärpning när det gäller tillståndsgivningen eller grunderna för återkallelse föreslås inte. Inte heller föreslår vi att några särskilda ekonomiska krav för tillståndshavare, efter modell av solvenskraven beträffande yrkestrafiktillstånden, införs.

En större buss, avsedd för fler än 17 personer inkl. föraren, skall vid uthyrning få lämnas ut endast till den som har ett högst fem år gammalt yrkesförarkompetensbevis enligt förordningen (EEG) nr 3820/85. I fråga om den som under minst ett år har arbetat som bussförare under den senaste femårsperioden kan alternativt ett intyg om körvana godtas.

Förbud föreslås att hyra ut taxifordon till annan än den som har tillstånd att bedriva taxitrafik. Bestämmelserna om anmälningsskyldigheten när det gäller fordon som är avsedda att användas i uthyrningsrörelse utökas och förtydligas.

Vägverkets bemyndigande att meddela vissa föreskrifter beträffande biluthyrning sträcks ut till att gälla generellt för lagens och förordningens tillämpningsområde.

Lagen om transportförmedling föreslås upphävd. Samtidigt betonas att avarter inom verksamhetsområdet med kraft får bekämpas med hjälp av branschens egna insatser och med stöd av den lagstiftning som i övrigt finns.

Tillsynsfrågor

Tillsynen av den yrkesmässiga trafiken handhas på central nivå av Vägverket, medan länsstyrelserna är regionala tillsynsmyndigheter. Tillsynen på regional nivå skall handhas av länsstyrelsen i tillståndshavarens folkbokföringslän eller, om tillståndshavaren är en juridisk person, i det län där företagets eller verksamhetens ledning finns. Tillsynen över innehavare av taxiförarlegitimation skall utövas i folkbokföringslänet. Tillsynsmyndigheterna skall verka för att yrkesmässig trafik bedrivs under lika konkurrensvillkor mellan trafikutövarna. Sambearbetningen mellan utsökningsregistret och yrkestrafikregistret utvidgas till att, utöver tillståndshavare och trafikansvariga, omfatta även andra prövade personer. Patent- och registreringsverkets aktiebolags- resp. handelsregister föreslås med vissa intervaller samköras med yrkestrafikregistret enligt samma rutiner som för samkörning mellan yrkestrafik- och utsökningsregistren. Åtkomst till polisregister skall förutom ansökningsärenden omfatta tillsyn och avse tillståndshavaren, trafikansvarig och de personer i övrigt som prövas. Även i fråga om taxiförarlegitimation skall sådan åtkomst finnas. Vägverket, som är prövningsmyndighet i vissa fall, skall få samma åtkomst till polisregister som länsstyrelserna har.

Allmän domstols och Rikspolisstyrelsens underrättelseskyldighet utvidgas vad beträffar såväl personkrets som brottstyper.

Bestämmelsen om skyldighet för vissa myndigheter att underrätta länsstyrelse och annan prövningsmyndighet om missförhållanden i olika avseenden hos en tillståndshavare förtydligas.

Ansvarsfrågor

Straffet för olaga yrkesmässig trafik föreslås höjt till fängelse i högst ett år. Det s.k. transportköparansvaret (beställaransvaret) skall omfatta all yrkesmässig trafik och fängelse i högst ett år förs in i straffskalan. Polisen får rätt att hindra fortsatt färd för fordon som framförs i strid mot bestämmelserna i yrkestrafiklagstiftningen.

Den som uppsåtligen för fordon utan att inneha föreskriven taxiförarlegitimation skall kunna dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma skall gälla den som uppsåtligen eller av oaktsamhet anlitar förare som saknar förarlegitimation. Vidare skall en förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för legitimationen kunna dömas till böter.

Samordnade insatser av polis, åklagare och andra myndigheter förordas för tillsynen och kontrollen av den yrkesmässiga trafiken. Härför bör

utarbetas särskilda handlingsprogram, som bör underlätta myndigheternas kamp mot främst den ekonomiska brottsligheten.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 1

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen bygger i stor utsträckning på rationaliseringar av de arbetsuppgifter som redan i dag existerar för myndigheterna. Vi menar därför att förslagen i stort sett leder till effektiviseringar och att de därför inte kommer att medföra ökade kostnader.

Ikraftträdande m.m.

Den nya lagstiftningen bör kunna träda i kraft senast den 1 januari 1998.

Höjningarna av de ekonomiska kraven på en innehavare av tillstånd till yrkesmässig trafik bör även omfatta rörelser som är i drift enligt befintliga tillstånd, eftersom företagen fortlöpande skall uppfylla gällande krav. Rörelserna måste då ges en skälig övergångstid att anpassa sig till de nya kraven.

En enligt äldre bestämmelser beslutad spärrtid skall inte utgöra hinder för att pröva en ansökan om trafik tillstånd enligt de nya bestämmelserna, som inte upptar spärrtid.

I fråga om skyldigheten att förse ett fordon som används i taxitrafik med en taxameter skall sådana undantag härifrån som har meddelats enligt äldre bestämmelser upphöra att gälla två år efter ikraftträdandet av de nya bestämmelserna.

Förslag till yrkestrafiklag

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Lagens tillämpningsområde

- 1 § Denna lag gäller yrkesmässig trafik, varmed avses sådan trafik som
- bedrivs med personbilar, lastbilar, bussar, terrängmotorfordon eller traktorer med tillkopplade släpfordon (traktortåg) och
 - innebär att fordon och förare mot betalning ställs till förfogande åt allmänheten för transporter av personer eller gods.

Lagen innehåller också särskilda bestämmelser om vissa transporter i internationell vägtrafik.

Fordonsbegreppen i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595).

2 § Yrkesmässig trafik kan drivas som

1. Linjetrafik
Yrkesmässig trafik för persontransporter om den är tidtabellsbunden och ersättningen bestäms särskilt för varje passagerare för sig. En förutsättning är vidare att trafiken inte ingår som ett led i ett sammanhängande arrangemang, där huvudsyftet är ett annat än själva transporten.
2. Taxitrafik
Sådan yrkesmässig trafik för persontransporter med personbil eller lätt lastbil som inte är linjetrafik.
3. Beställningstrafik med buss
Sådan yrkesmässig trafik för persontransporter med buss, tung lastbil, terrängmotorfordon eller traktortåg som inte är linjetrafik.
4. Godstrafik
Sådan yrkesmässig trafik som avser transport av gods.

2 kap. Trafiktillstånd

Tillståndsplikt

1 § Yrkesmässig trafik får drivas endast av den som har trafiktillstånd.

En trafik huvudman får utan tillstånd inom länet driva sådan linjetrafik som inte berör något annat län. Trafik huvudmannen får anlita någon annan för att utföra sådan trafik. Den som utför trafiken skall ha tillstånd till yrkesmässig trafik för persontransporter.

Prövningsmyndigheter

2 § Frågor om trafiktillstånd prövas,

a) om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där han är folkbokförd,

b) om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, häri inräknat offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett landsting, av länsstyrelsen i det län där företagets eller verksamhetens ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person där företagets ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om trafiktillstånd av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vägverket prövar frågor om tillstånd till linjetrafik som berör flera län.

Trafikansvariga

3 § Hos juridiska personer som har trafiktillstånd skall det finnas en eller flera personer som har särskilt ansvar för att verksamheten utövas i enlighet med gällande regler och god branschsed samt på ett trafiksäkert sätt (trafikansvariga).

En trafikansvarig skall också finnas för näringsverksamhet som med trafiktillstånd drivs i Sverige av utomlands bosatta näringsidkare.

4 § Trafikansvariga är

1. i aktiebolag eller ekonomiska föreningar den verkställande direktören, om det finns en sådan eller annars en styrelseledamot som bolaget eller föreningen har utsett,

2. i kommanditbolag eller andra handelsbolag varje bolagsman,

3. i ideella föreningar eller stiftelser en styrelseledamot som föreningen eller stiftelsen har utsett,

4. i europeiska ekonomiska intressegrupperingar företagsledaren,

5. i utländska företag (filialer) den verkställande direktören i filialen,

6. i statliga eller kommunala organ eller hos andra privaträttsliga juridiska personer än som avses i 1–5 den eller de som organet respektive den juridiska personen har utsett,

7. för näringsverksamhet som drivs av utomlands bosatta näringsidkare föreståndaren.

Om det finns särskilda skäl, får prövningsmyndigheten medge

- a) att någon annan än den som nu har angetts skall vara trafikansvarig
- b) att kommanditdelägare undantas från att vara trafikansvarig.

Gemensamma regler om tillståndsprövning

5 § Trafiktillstånd får meddelas endast den som med hänsyn till yrkeskunnande, ekonomiska förhållanden, vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt samt andra omständigheter av betydelse bedöms vara lämplig att driva verksamheten.

6 § I fråga om juridiska personer och utomlands bosatta näringsidkare skall prövningen enligt 5 § avse den eller dem som är trafikansvariga.

Därutöver skall, utom när det gäller yrkeskunnande, prövningen i fråga om en privaträttslig juridisk person och en utomlands bosatt näringsidkare avse den juridiska personen respektive näringsidkaren i sig samt följande personer:

1. Verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,

2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse,

3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Som närstående till en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant anses den som enligt 4 kap. 3 § första stycket konkurslagen (1987:672) är att anse som närstående till gäldenären.

7 § Om någon av dem som anges i 6 § byts ut eller om det tillkommer någon sådan, skall den nyes lämplighet prövas.

8 § Kravet på yrkeskunnande skall anses uppfyllt av den som har godkänts vid ett av Vägverket anordnat skriftligt prov.

Provet skall avse de kunskaper som en tillståndshavare bör ha i fråga om i första hand

- a) rättsregler,
- b) företagsledning och ekonomisk ledning av ett företag,
- c) tekniska normer och driftsförhållanden,
- d) trafiksäkerhet.

Kravet på yrkeskunnande skall även anses uppfyllt av den som kan förete ett sådant bevis om yrkesmässig kompetens som har utfärdats av en annan medlemsstat i Europeiska unionen i enlighet med rådets direktiv därom.

9 § Innehavaren av trafiktillstånd skall ha tillräckliga ekonomiska resurser för att på ett tillbörligt sätt starta och driva företaget. Vid prövningen härav skall främst beaktas företagets likviditet och soliditet.

Föranleder särskilda skäl inte till annat skall tillståndshavaren anses ha tillräckliga resurser, om han förfogar över kapital och reserver enligt följande.

a) Vid tillstånd till godstransporter med fordon som har en tillåten totalvikt överstigande sex ton och till persontransporter med fordon som är inrättade för flera än nio personer inklusive föraren:

Antal motordrivna fordon som trafiken avser	Kapitalkrav, kr
1 fordon	100 000
2 fordon	200 000
Fler än 2 fordon	200 000 och därutöver för varje tillkommande fordon 50 000

b) Vid tillstånd till godstransporter med fordon som har en tillåten totalvikt av högst sex ton och till persontransporter med fordon som är inrättade för högst nio personer inklusive föraren:

Antal motordrivna fordon som trafiken avser	Kapitalkrav, kr
1 fordon	75 000
2 fordon	150 000
Fler än 2 fordon	150 000 och därutöver för varje tillkommande fordon 35 000

10 § Den som söker tillstånd skall kunna styrka att han uppfyller kravet på ekonomiska resurser enligt 9 §. Den som innehar tillstånd skall kunna styrka att han fortlöpande uppfyller detta krav.

Särskilda regler för linjetrafik

11 § Tillstånd till linjetrafik får inte ges, om det görs sannolikt att den avsedda trafiken i betydande mån skulle komma att skada förutsättningarna för att driva järnvägstrafik. Tillstånd får dock alltid ges, om en avsevärt bättre trafikförsörjning skulle uppnås därigenom.

12 § Trafiktillstånd får förenas med villkor, om det finns särskilda skäl.

Tillstånd till linjetrafik får även förenas med villkor som är ägnade att motverka sådan skada som avses i 11 §.

13 § I fall som avses i 12 § första stycket får villkor meddelas såväl i samband med att tillstånd ges som senare under tillståndstiden.

I fall som avses i 12 § andra stycket får villkor meddelas endast i samband med att tillstånd ges eller omprövas enligt 15 §.

Giltighet av tillstånd

14 § Trafiktillstånd gäller tills vidare. Om det finns särskilda skäl, kan tillståndet begränsas till viss tid eller till vissa transporter.

15 § När tio år har förflutit efter det att ett tillstånd till linjetrafik har meddelats och därefter vart tionde år kan tillståndets fortsatta giltighet prövas på nytt enligt 11 §. Prövningen skall göras endast om någon som bedriver järnvägstrafik och berörs av linjetrafiken begär det.

En sådan begäran får ges in till prövningsmyndigheten tidigast två år och senast ett år före utgången av den löpande tioårsperioden. Om tillståndet är begränsat till viss tid, skall begäran ges in senast ett år före utgången av den tiden.

16 § Om tillståndshavaren dör, övergår tillståndet på dödsboet. Om tillståndshavaren försätts i konkurs, övergår tillståndet på konkursboet. Tillståndet gäller, om inte prövningsmyndigheten på grund av särskilda skäl medger längre giltighetstid, under högst sex månader räknat från dödsfallet eller konkursbeslutet.

För verksamheten skall det finnas en föreståndare som har godkänts av prövningsmyndigheten. I fråga om denne skall 5 § tillämpas.

Om en föreståndare inte har anmälts till prövningsmyndigheten inom en månad från dödsfallet eller konkursbeslutet, upphör tillståndet. Det samma gäller om föreståndaren inte godkänns och en annan föreståndare inte anmäls inom den tid som prövningsmyndigheten bestämmer. Om inte heller den andre föreståndaren godkänns, upphör tillståndet att gälla tre veckor efter det att beslutet härom har vunnit laga kraft.

Särskilda regler för persontransporter

17 § Den som har tillstånd till persontransporter får även frakta gods med fordon som tillståndet avser.

18 § Den som har tillstånd till taxitrafik är skyldig att genom lämpliga åtgärder låta passagerare före färden få kännedom om den taxa som han tillämpar.

Taxan skall vara uppbyggd så att priset för transporten dels enkelt kan bedömas före färden, dels med kännedom om körd sträcka och nyttjad tid enkelt kan beräknas efter färden.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 2

Bestämmelser om prisinformation finns också i prisinformationslagen (1991:601).

3 kap. Taxiförarlegitimation m.m.

Krav på taxiförarlegitimation

1 § En personbil eller en lätt lastbil får föras i linjetrafik eller taxitrafik endast av den som har taxiförarlegitimation.

Prövningsmyndigheter

2 § Frågor om taxiförarlegitimation prövas av länsstyrelsen i det län där sökanden eller innehavaren är folkbokförd.

Frågor om taxiförarlegitimation för den som inte är folkbokförd i Sverige prövas av Länsstyrelsen i ... län.

Prövningen av taxiförarlegitimation

3 § Taxiförarlegitimation får ges till den som

1. har fyllt 21 år,
2. sedan minst två år har körkort med behörigheten B eller har körkort med behörigheten D,
3. uppfyller de medicinska krav som bör ställas upp med hänsyn till säkerheten för passagerare och andra trafikanter, och
4. i fråga om yrkeskunnande och laglydnad bedöms vara lämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik.

Det som sägs i första stycket 2 om krav på innehav av körkort med behörigheten B under minst två år gäller inte den som inom de tre senaste åren har haft taxiförarlegitimation och som vid ansökan om ny sådan har körkort med behörigheten B.

En taxiförarlegitimation gäller endast i förening med ett giltigt körkort. Den får förenas med villkor som är motiverade av medicinska eller andra särskilda skäl. Villkor får meddelas såväl i samband med att legitimationen beslutas som senare under giltighetstiden.

4 § Kravet på yrkeskunnande skall anses uppfyllt av den som har godkänts vid ett av Vägverket anordnat skriftligt prov.

5 § Genom förhandsbesked kan prövas om det föreligger hinder mot att taxiförarlegitimation ges.

6 § I ett mål eller ärende om taxiförläggas att ge in läkarintyg.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 2

7 § Den som söker eller innehar taxiförläggas att ge in läkarintyg.

8 § Om en läkare vid undersökning av en innehavare av taxiförläggas att ge in läkarintyg.

Krav på förarbehörighet i vissa fall

9 § Traktortåg eller tung terrängvagn får föras i yrkesmässig trafik endast av den som har körkort med behörigheten C, D eller E eller har taxiförläggas att ge in läkarintyg.

4 kap. Internationella vägtransporter m.m.

Inledande bestämmelse

1 § Med internationella vägtransporter avses yrkesmässiga transporter på väg av personer eller gods till eller från Sverige eller i transittrafik genom Sverige.

Om internationella transporter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) finns särskilda bestämmelser.

Tillståndsplikt för transporter med fordon som är registrerade i Sverige

2 § Internationella vägtransporter och yrkesmässig trafik utom landet med en buss eller lastbil som är registrerad i Sverige får drivas endast av den som har trafiktillstånd enligt denna lag.

3 § På grund av överenskommelse mellan Sverige och en annan stat kan det vid trafik som avses i 2 § krävas särskilt tillstånd för transport av personer eller gods med ett fordon som är registrerat i Sverige (transporttillstånd).

Tillståndsplikt för transporter med fordon som är registrerade i utlandet

4 § Internationella vägtransporter och annan yrkesmässig trafik i Sverige med en buss eller lastbil som är registrerad i utlandet får drivas endast av

den som har tillstånd av en behörig utländsk myndighet till sådana transporter.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 2

5 § På grund av överenskommelse mellan Sverige och en annan stat kan det vid trafik som avses i 4 § utöver tillstånd enligt den bestämmelsen krävas särskilt tillstånd av en behörig utländsk myndighet för transport av personer eller gods med ett fordon som är registrerat i utlandet.

Prövningsmyndigheter

6 § Frågor om transporttillstånd enligt 3 § prövas såvitt avser persontransporter av Vägverket och såvitt avser godstransporter av Generaltullstyrelsen.

Tillståndsprövning m.m.

7 § Transporttillstånd får meddelas endast den som kan förväntas iaktta de bestämmelser som gäller för trafiken.

8 § När ett transporttillstånd meddelas skall det förenas med de villkor som behövs.

9 § Ett transporttillstånd får inte överlåtas utan medgivande av den myndighet som har meddelat det.

5 kap. Återkallelse av tillstånd och taxiförarlegitimation m.m.

Återkallelse av trafiktillstånd

1 § Om det i den yrkesmässiga trafiken eller i övrigt vid driften av trafikrörelsen eller i annan näringsverksamhet som tillståndshavaren driver har förekommit allvarliga missförhållanden eller om annars förutsättningarna för tillstånd enligt 2 kap. 5 § inte längre föreligger, skall tillståndet återkallas av prövningsmyndigheten.

Om missförhållandena inte är så allvarliga att återkallelse bör ske, kan i stället varning meddelas.

2 § Ett tillstånd skall alltid återkallas enligt 1 § om en tillståndshavare, en trafikansvarig eller någon annan prövad som avses i 2 kap. 6 §

1. har dömts för allvarliga brott, inräknat ekonomiska brott,
2. har dömts för allvarliga eller upprepade överträdelser av
 - a) denna lag, yrkestrafikförordningen (0000:000) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa författningar,
 - b) författningar eller föreskrifter om vägtrafik och vägtransporter, särskilt bestämmelser om förarens kör- och vilotider, fordons vikt och mått,

fordons utrustning och beskaffenhet eller andra bestämmelser av väsentlig betydelse för trafiken eller trafiksäkerheten,

c) bestämmelser i författningar om löne- och anställningsförhållanden i branschen,

3. på väsentligt sätt har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna vad avser betalning av skatter och avgifter, eller

4. på väsentligt sätt har åsidosatt villkor för tillståndet.

Ett tillstånd skall också återkallas, om det vid prövning som avses i 2 kap. 7 § framgår att någon av dem som prövningen avser är olämplig.

3 § Ett ärende som avses i 2 § får inte avgöras utan att tillståndshavaren har getts skälig tid att byta ut en trafikansvarig eller annan vars lämplighet prövas. Om inte heller den nye godkänns skall tillståndet återkallas.

4 § Ett tillstånd som inte används skall återkallas, om inte särskilda skäl talar emot det.

Återkallelse av taxiförarlegitimation m.m.

5 § En taxiförarlegitimation skall återkallas av prövningsmyndigheten om innehavaren

1. genom brottslig gärning har visat sig olämplig att tjänstgöra som förare i linjetrafik eller taxitrafik enligt 3 kap. 1 §,

2. inte längre uppfyller de medicinska krav som avses i 3 kap. 3 §,

3. inte följer ett föreläggande att ge in läkarintyg, eller

4. begär att legitimationen skall återkallas.

Om de missförhållanden som avses i första stycket 1 inte är så allvarliga att återkallelse bör ske, kan i stället varning meddelas.

6 § En taxiförarlegitimation skall återkallas tills vidare i avvaktan på slutligt avgörande av återkallelsefrågan, om det på sannolika skäl kan antas att legitimationen kommer att slutligt återkallas enligt 5 §.

7 § En taxiförarlegitimation skall tas om hand av en polismyndighet eller en åklagare

1. om förutsättningar föreligger enligt x § körkortslagen (0000:000) att ta hand om innehavarens körkort,

2. om det annars på sannolika skäl kan antas att legitimationen kommer att återkallas enligt 5 §,

3. om körkortet eller legitimationen har återkallats.

En taxiförarlegitimation som annars skulle gälla är ogiltig medan den är omhändertagen.

8 § Om en taxiförarlegitimation har omhändertagits på annan grund än att förutsättningar att omhänderta innehavarens körkort föreligger, skall prövningsmyndigheten utan dröjsmål avgöra om legitimationen skall återkallas tills vidare eller lämnas tillbaka.

9 § När en taxiförlägitimation återkallas eller tas om hand eller blir ogiltig av något annat skäl skall innehavaren efter anmaning överlämna den till Vägverket eller en polismyndighet.

10 § Om en taxiförlägitimation har blivit ogiltig endast på grund av att föreskriven körkortsbehörighet saknas, skall legitimationen lämnas ut i samband med att körkortet lämnas ut.

Återkallelse av transporttillstånd

11 § När ett trafiktillstånd återkallas skall även berörda tillstånd enligt 4 kap. 3 § återkallas av prövningsmyndighet som avses i 4 kap. 6 §.

I övrigt skall reglerna om återkallelse av trafiktillstånd i 1–4 §§ tillämpas även i fråga om transporttillstånd.

Gemensamma bestämmelser

12 § Till grund för slutlig återkallelse eller varning med anledning av brottslig gärning skall beträffande frågan om brott föreligger läggas en lagakraftvunnen dom eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

13 § Med en svensk dom jämställs en brottmålsdom eller ett annat likvärdigt avgörande som har meddelats av en utländsk domstol eller någon annan utländsk myndighet.

14 § Ett beslut om återkallelse eller varning skall delges den som beslutet rör.

Tillsyn m.m.

15 § Prövningsmyndigheterna utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten enligt gällande bestämmelser. De skall också i övrigt verka för att kraven på trafiksäkerhet, trafikmiljö och arbetsmiljö uppfylls samt att yrkesmässig trafik bedrivs under lika konkurrensvillkor mellan olika trafikutövare.

Prövningsmyndigheterna utövar också tillsyn över att innehavare av taxiförlägitimation uppfyller de krav som gäller för legitimationen.

16 § Bestämmelser om tillsyn över handikappanpassning av kollektivtrafik finns i lagen (1979:558) om handikappanpassad kollektivtrafik.

6 kap. Straffbestämmelser m.m.

1 § Den som uppsåtligen driver yrkesmässig trafik enligt denna lag utan tillstånd döms för olaga yrkesmässig trafik till böter eller fängelse i högst ett år.

En tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats i tillståndet döms till böter.

Beställaransvar

2 § Har yrkesmässig trafik drivits utan tillstånd, döms den som yrkesmässigt för egen eller annans räkning har slutit avtal med trafikutövaren om transporten till böter eller fängelse i högst ett år, om han kände till eller hade skälig anledning anta att tillstånd saknades.

Brott mot bestämmelserna om taxiförarlegitimation

3 § Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligen för fordon utan att inneha taxiförarlegitimation döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation.

En förare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för taxiförarlegitimationen döms till böter.

Brott mot bestämmelserna om krav på förarbehörighet i vissa fall

4 § Den som uppsåtligen bryter mot 3 kap. 9 § döms till böter.

5 § Den som i fall som avses i 3 kap. 9 § uppsåtligen eller av oaktsamhet överlämnar åt eller på annat sätt tillåter annan att föra fordon utan att denne är berättigad till det döms till böter.

Hindrande av fortsatt färd

6 § Om ett fordon framförs i strid mot denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som har meddelats med stöd därav får en polisman eller en tulltjänsteman hindra fortsatt färd. Därvid får medges att fordon med vilket transporten sker förs till närmaste lämpliga uppställnings- eller avlastningsplats eller verkstad. I fråga om ett fordon som är registrerat i utlandet och som förs in i Sverige får medges att det omedelbart förs ut ur landet.

7 § En registreringsskylt som avses i 18 § tredje stycket bilregisterkungörelsen (1972:599) får tas om hand av en polisman eller en tulltjänsteman

a) om fordonet används i taxitrafik utan tillstånd härtill eller om det av annan anledning inte längre finns förutsättningar för att fordonet skall ha en sådan skylt,

b) om fordonet är belagt med körförbud enligt fordonskungörelsen (1972:595),

c) om det för fordonet gäller brukandeförbud enligt bilregisterkungörelsen eller fordonskattelagen (1988:327),

d) om fordonet saknar föreskriven trafikförsäkring.

Vid ett omhändertagande av registreringsskyltar tillämpas 6 § andra meningen på motsvarande sätt.

7 kap. Överklagande m.m.

Trafiktillstånd

1 § Länsstyrelsens beslut i frågor om beviljande av tillstånd till linjetrafik, villkor för sådant tillstånd och omprövning enligt 2 kap. 15 § får överklagas hos Vägverket.

Länsstyrelsens beslut i andra frågor som rör tillstånd till linjetrafik än sådana som avses i första stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

2 § Länsstyrelsens beslut i frågor om taxitrafik, beställningstrafik med buss och godstrafik får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

3 § Vägverkets beslut i frågor om linjetrafik får överklagas hos regeringen. Verkets beslut om återkallelse eller varning i ett ärende om linjetrafik överklagas dock hos allmän förvaltningsdomstol.

Taxiförarlegitimation

4 § Länsstyrelsens beslut i frågor om taxiförarlegitimation får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Transporttillstånd

5 § Vägverkets och Generaltullstyrelsens beslut i frågor om transporttillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

6 § Beslut i fråga om skriftliga prov enligt 2 kap. 8 § eller 3 kap. 4 § eller om omhändertagande enligt 5 kap. 7 § får inte överklagas.

Ett föreläggande att ge in läkarintyg får överklagas endast tillsammans med det beslut genom vilket ärendet avgörs.

7 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 § Om en förvaltningsmyndighet överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut, skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Förvaltningsmyndigheten får föra talan även till förmån för den enskilda parten.

Verkställighet

9 § Ett beslut enligt denna lag eller med stöd därav meddelade föreskrifter skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

8 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från denna lag. Undantag får förenas med villkor.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som anges i denna lag samt meddela föreskrifter om

- a. taxitrafik såvitt gäller prisinformation, utmärkning av fordon och den lokalkännedom som taxiförare bör ha,
- b. taxameterutrustning samt användning och kontroll av sådan utrustning,
- c. registrering av tillståndsinnehav och innehav av taxiförarlegitimation samt avgifter för den kontroll som behövs,
- d. kunskapskrav för fordonsbesättningar vid vägtransporter.

3 § Om riket är i krig eller krigsfara eller om det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara som riket har befunnit sig i, får regeringen föreskriva att denna lag helt eller delvis inte skall tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 då lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik och yrkestrafiklagen (1988:263) skall upphöra att gälla.

Trafiktillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser skall gälla som motsvarande tillstånd enligt den nya lagen.

Om det i ett tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser har föreskrivits att tillståndet gäller endast under viss tid, skall föreskriften fortfarande gälla. Även övriga villkor och begränsningar som har föreskrivits i ett tillstånd skall fortfarande gälla.

Ett särskilt medgivande till trafik som har lämnats enligt lagen om rätt att driva viss linjetrafik gäller också fortsättningsvis, inbegripet de villkor och begränsningar som kan ha föreskrivits för det.

I fråga om den som har erhållit trafiktillstånd enligt äldre bestämmelser tillämpas kapitalkraven i 5 b § yrkestrafikförordningen (1988:1503) intill utgången av 2000.

Ett beslut om spärrtid enligt äldre bestämmelser skall inte utgöra hinder mot att en ansökan om trafiktillstånd prövas enligt de nya bestämmelserna.

Om ett ärende före ikraftträdandet inte har avslutats hos en myndighet, som enligt äldre bestämmelser är behörig att pröva det, skall det prövas av den myndigheten även om denna inte är behörig enligt den nya lagen.

Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts med en bestämmelse i denna lag, skall hänvisningen i stället avse den nya bestämmelsen.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller yrkesmässig uthyrning av bilar och terrängmotorfordon utan förare för en tid som understiger ett år.

2 § Fordonsbegreppen i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595).

Tillståndsplikt

3 § Tillstånd krävs för att driva en uthyrningsrörelse.

Prövningsmyndigheter

4 § Frågor om tillstånd till uthyrningsrörelse prövas,

a) om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där han är folkbokförd,

b) om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, av länsstyrelsen i det län där företagets ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person där företagets ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om tillstånd av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Närmare om tillstånd

5 § Ett tillstånd gäller tills vidare. Om det finns särskilda skäl, får det begränsas till viss tid.

Ett tillstånd får förenas med villkor, om det finns särskilda skäl. Villkor får meddelas såväl i samband med att ett tillstånd ges som senare under tillståndstiden.

6 § Tillstånd till uthyrningsrörelse får ges endast till den som med hänsyn till yrkeskunnande, ekonomiska förhållanden, vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt samt andra omständigheter av betydelse bedöms vara lämplig att driva verksamheten.

7 § Hos juridiska personer som har tillstånd till uthyrningsrörelse skall det finnas en eller flera personer som har särskilt ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och god branschsed samt med tillgodoseende av trafiksäkerhetens krav. En eller flera ansvariga

skall också finnas för uthyrningsrörelser som med tillstånd bedrivs i Sverige av utomlands bosatta näringsidkare.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 2

Ansvarig är den eller de som tillståndshavaren utser därtill.

8 § I fråga om juridiska personer och utomlands bosatta näringsidkare skall prövningen enligt 6 § avse den eller dem som är ansvariga för uthyrningsrörelsen.

Därutöver skall, utom när det gäller yrkeskunnande, prövningen i fråga om en privaträttslig juridisk person och en utomlands bosatt näringsidkare avse den juridiska personen respektive näringsidkaren i sig samt följande personer:

1. Verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Som närstående till en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant anses den som enligt 4 kap. 3 § första stycket konkurslagen (1987:672) är att anse som närstående till gäldenären.

9 § Om någon av dem som anges i 8 § byts ut eller om det tillkommer någon sådan, skall den nyes lämplighet prövas.

10 § Om tillståndshavaren dör, övergår tillståndet på dödsboet. Om tillståndshavaren försätts i konkurs, övergår tillståndet på konkursboet. Tillståndet gäller, om inte prövningsmyndigheten på grund av särskilda skäl medger längre giltighetstid, under högst sex månader räknat från dödsfallet eller konkursbeslutet.

För verksamheten skall det finnas en föreståndare som har godkänts av prövningsmyndigheten. I fråga om denne skall 6 § tillämpas.

Om en föreståndare inte har anmälts till prövningsmyndigheten inom en månad från dödsfallet eller konkursbeslutet, upphör tillståndet. Det samma gäller om föreståndaren inte godkänns och en annan föreståndare inte anmäls inom den tid som prövningsmyndigheten bestämmer. Om inte heller den andre föreståndaren godkänns, upphör tillståndet att gälla tre veckor efter det att beslutet härom har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tillstånd

11 § Om det i uthyrningsrörelsen eller i någon annan näringsverksamhet som tillståndshavaren driver har förekommit allvarliga missförhållanden eller om annars förutsättningarna för tillstånd enligt 6 § inte längre föreligger, skall tillståndet återkallas av prövningsmyndigheten.

Om missförhållandena inte är så allvarliga att återkallelse bör ske, kan i stället varning meddelas.

12 § Ett tillstånd till uthyrningsrörelse skall återkallas, om det vid provning enligt 9 § framgår att någon av dem som provningen avser är olämplig.

13 § Ett ärende som avses i 11 eller 12 § får inte avgöras utan att tillståndshavaren har getts skälig tid att byta ut den vars lämplighet prövas. Om inte heller den nye godkänns skall tillståndet återkallas.

14 § Ett tillstånd som inte används skall återkallas, om inte särskilda skäl talar emot det.

Närmare om uthyrningsfordon

15 § I en uthyrningsrörelse får ett fordon inte lämnas ut till någon annan person som förare än den som kan visa att han har behörighet att föra fordonet.

Dessutom skall iakttas att en buss som är inrättad för fler än 17 personer inklusive föraren får lämnas ut endast till den som innehar

1. ett sådant bevis på yrkeskompetens, som avses i artikel 5.2 andra stycket c i rådets förordning (EEG) nr 3820/85 av den 20 december 1985 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter och som inte är äldre än fem år, eller

2. ett intyg om minst ett års tjänstgöring som förare av buss i yrkesmässig trafik under de senaste fem åren (körvaneintyg).

16 § Ett fordon som enligt fordonskungörelsen (1972:595) är registreringsbesiktigt för taxitrafik får inte hyras ut till någon annan än den som har tillstånd till sådan trafik.

Tillsyn

17 § Prövningsmyndigheten utövar tillsyn över att tillståndshavaren bedriver verksamheten enligt gällande bestämmelser.

Straffbestämmelser

18 § Den som uppsåtligen driver uthyrningsrörelse enligt denna lag utan tillstånd döms till böter eller fängelse i högst ett år.

En tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats i tillståndet döms till böter.

19 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 15 eller 16 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

20 § En prövningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

21 § Om prövningsmyndigheten överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut, skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Prövningsmyndigheten får föra talan även till förmån för den enskilda parten.

Verkställighet

22 § Ett beslut enligt denna lag eller med stöd därav meddelade föreskrifter skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Bemyndiganden

23 § Regeringen får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från denna lag. Undantag får förenas med villkor. Regeringen får också meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som anges i denna lag. Detsamma gäller i fråga om registrering av tillståndsinnehav.

Regeringen får överlåta de nämnda befogenheterna åt förvaltningsmyndigheter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 då lagen (1979:561) om biluthyrning skall upphöra att gälla.

Tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser skall gälla som motsvarande tillstånd enligt den nya lagen.

Om det i ett tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser har föreskrivits att tillståndet gäller endast under viss tid, skall föreskriften fortfarande gälla. Även övriga villkor och begränsningar som har föreskrivits i ett tillstånd skall fortfarande gälla.

Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts med en bestämmelse i denna lag, skall hänvisningen i stället avse den nya bestämmelsen.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 31 § sekretesslagen (1980:100)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.
31 §²

Sekretess gäller i ärende om prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort, luftfarts-certifikat eller sådant behörighetsbevis som avses i luftfartslagen (1957:297) för uppgift om den enskildes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärendet.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1996:155.

Härigenom föreskrivs att 1 § utsökningsregisterlagen (1986:617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras dels ett för hela landet gemensamt utsökningsregister (det centrala utsökningsregistret), dels ett regionalt utsökningsregister för varje län.

Registren skall användas inom exekutionsväsendet för

1. verkställighet enligt utsökningsbalken,
2. verkställighet eller tillsyn enligt annan författning,
 - 2 a. indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
3. avräkning enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
4. planering och tillsyn av verksamhet som avses under 1–3,
5. fördelning av mål, ärenden och handlingar mellan kronofogdemyndigheter samt redovisning till sökanden.

Registren får användas av myndigheter utanför exekutionsväsendet för

1. ändamål som avses i andra stycket 3,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
3. utredningar vid bestämmande och uppbörd av skatter, tullar och socialavgifter,
4. tillsyn över innehavare av trafik tillstånd och trafikansvariga enligt yrkestrafiklagen (1988:263).

Registren får användas av myndigheter utanför exekutionsväsendet för

1. ändamål som avses i andra stycket 3,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
3. utredningar vid bestämmande och uppbörd av skatter, tullar och socialavgifter,
4. tillsyn över innehavare av trafik tillstånd och trafikansvariga samt övriga prövade som avses i 2 kap. 6, 7 och 16 §§ yrkestrafiklagen (0000:000),
5. tillsyn över innehavare av tillstånd till biluthyrning och övriga prövade som avses i 8–10 §§ biluthyrningslagen (0000:000).

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

¹ Senaste lydelse 1995:441.

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1994:953) om åligganden för personal inom hälso- och sjukvården skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut

1. uppgift om huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgiften i ett särskilt fall begärs av en domstol, åklagarmyndighet, polismyndighet, kronofogdemyndighet eller skattemyndighet,

2. uppgift som behövs för en rättsmedicinsk undersökning,

3. uppgift som Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet,

4. uppgift som behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning,

5. uppgift som Vägverket behöver för prövning av någons lämplighet att ha körkort eller traktorkort.

5. uppgift som Vägverket behöver för prövning av någons körkort eller *taxiförläggning enligt yrkestrafiklagen (0000:000)*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Förslag till lag om upphävande av lagen (1979:560) om transportförmedling

Prop. 1997/98:63
Bilaga 2

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:560) om transportförmedling skall upphöra att gälla vid utgången av 1998.

Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:450) om buss- och taxivärderingsnämnden

Härigenom föreskrivs att lagen (1985:450) om buss- och taxivärderingsnämnden skall upphöra att gälla vid utgången av 1998.

Följande remissinstanser har avgivit yttrande över betänkandet (SOU 1996:93) Ny yrkestrafiklagstiftning. Göta hovrätt, Kammarrätten i Sundsvall, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Göteborgs och Bohus län, Länsrätten i Kopparbergs län, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Polismyndigheten i Göteborgs och Bohus län, Datainspektionen, Socialstyrelsen, Vägverket, Buss- och taxivärderingsnämnden, Aktiebolaget Svensk Bilprovning, Generaltullstyrelsen, Riksrevisionsverket, Riksskatteverket, Konkurrensverket, Patent- och registreringsverket, Konsumentverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Malmöhus län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsernas samrådsgrupp för yrkestrafikfrågor, Svenska Lokaltrafikföreningen, Landstingsförbundet, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR, Svenska Revisorssamfundet SRS, Branschsaneringsutredningen (Ju 1995:11), Biluthyrningsbranschens Riksförbund, Taxiägarnas Riksförbund Fria Taxi, Svenska Bussbranschens Riksförbund, Industriförbundet, Svenska Kommunförbundet, Svenska Taxiförbundet, Svenska Transportarbetareförbundet, Svenska Åkeriförbundet, Sveriges Försäkringsförbund, Sveriges Transportindustriförbund, Åkeriägarnas Centralförbund, Landsorganisationen i Sverige, SACO – Sveriges Akademikers Centralorganisation och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO).

Därutöver har kompletterande synpunkter kommit in från Länsstyrelsen i Skåne län.

Förslag till yrkestrafiklag

Härigenom föreskrivs följande.¹

1 kap. Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller yrkesmässig trafik, varmed avses sådan trafik som

1. bedrivs med personbilar, lastbilar, bussar, terrängmotorfordon eller traktorer med tillkopplade släpfordon (traktortåg) och
2. innebär att fordon och förare mot betalning ställs till allmänhetens förfogande för transporter av personer eller gods.

Lagen innehåller också särskilda bestämmelser om vissa transporter i internationell vägtrafik.

2 § Fordonsbegreppen i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595).

Med trafikhuvudman avses i denna lag detsamma som i lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik.

3 § Yrkesmässig trafik kan drivas som

1. Linjetrafik
Sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som är tidtabellsbunden och där ersättningen bestäms särskilt för varje passagerare för sig. En förutsättning är vidare att trafiken inte ingår som ett led i ett sammanhängande arrangemang, där huvudsyftet är ett annat än själva transporten.
2. Taxitrafik
Sådan yrkesmässig trafik för persontransporter med personbil eller lätt lastbil som inte är linjetrafik.
3. Beställningstrafik
Sådan yrkesmässig trafik för persontransporter med buss, tung lastbil, terrängmotorfordon eller traktortåg som inte är linjetrafik.
4. Godstrafik
Sådan yrkesmässig trafik som avser transport av gods.

¹ Jfr rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransporter på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter (EGT nr L 124, 23.5.1996, s. 1, Celex 396L0026).

Tillståndsplikt

1 § Yrkesmässig trafik får drivas endast av den som har trafiktillstånd.

En trafikhuvudman får utan särskilt tillstånd inom länet driva sådan linjetrafik som inte berör något annat län. Trafikhuvudmannen får anlita någon annan för att utföra sådan trafik. Den som utför trafiken skall ha tillstånd till yrkesmässig trafik för persontransporter.

Prövningsmyndigheter

2 § Frågor om trafiktillstånd prövas

1. om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där personen är folkbokförd,

2. om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, varmed avses även offentligrättsliga juridiska personer såsom staten, en kommun, ett kommunalförbund eller ett landsting, av länsstyrelsen i det län där företagets eller verksamhetens ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person vars ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om trafiktillstånd av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vägverket prövar frågor om tillstånd till linjetrafik som berör flera län.

Trafikansvariga

3 § Hos juridiska personer som har trafiktillstånd skall det finnas en eller flera personer som har särskilt ansvar för att verksamheten utövas i enlighet med gällande regler och god branschsed samt på ett trafiksäkert sätt (trafikansvariga).

En trafikansvarig skall också finnas för utomlands bosatta näringsidkare som driver tillståndspliktig trafik i Sverige.

4 § Trafikansvariga är

1. i aktiebolag och ekonomiska föreningar den verkställande direktören, om det finns en sådan, eller annars den styrelseledamot som bolaget eller föreningen har utsett,

2. i kommanditbolag och andra handelsbolag varje bolagsman,

3. i ideella föreningar och stiftelser den styrelseledamot som föreningen eller stiftelsen har utsett,

4. i europeiska ekonomiska intressegrupperingar företagsledaren,

5. i utländska företag (filialer) den verkställande direktören i filialen,

6. i statliga, kommunala organ och hos andra privaträttsliga juridiska personer än som avses i 1–5 den eller de som organet respektive den juridiska personen har utsett, och

7. för näringsverksamhet som drivs av utomlands bosatta näringsidkare föreståndaren.

Om det finns särskilda skäl, får prövningsmyndigheten medge

a) att någon annan än den eller de som nu har angetts skall vara trafikansvarig, eller

b) att kommanditdelägare undantas från att vara trafikansvarig.

Gemensamma regler om tillståndsprövning

5 § Trafiktillstånd får endast ges till den som med hänsyn till yrkeskunnande, ekonomiska förhållanden och gott anseende enligt 11 § bedöms vara lämplig att driva verksamheten.

6 § I fråga om juridiska personer och utomlands bosatta näringsidkare skall prövningen enligt 5 § avse den eller de som är trafikansvariga.

Därutöver skall, utom när det gäller yrkeskunnande, prövningen i fråga om en privaträttslig juridisk person och en utomlands bosatt näringsidkare avse den juridiska personen respektive näringsidkaren i sig samt följande personer:

1. Den verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,

2. de styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse, och

3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Som närstående till en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant anses den som enligt 4 kap. 3 § första stycket konkurslagen (1987:672) är att anse som närstående till gäldenären.

7 § Om någon av dem som anges i 6 § byts ut eller om det tillkommer någon sådan person, skall den nya personens lämplighet prövas.

8 § Kravet på yrkeskunnande skall anses uppfyllt av den som har godkänts vid ett av Vägverket anordnat skriftligt prov.

Provet skall avse de kunskaper som en tillståndshavare bör ha i fråga om främst

1. rättsregler,
2. företagsledning och ekonomisk ledning av ett företag,
3. tekniska normer och driftsförhållanden, och
4. trafiksäkerhet.

Kravet på yrkeskunnande skall även anses uppfyllt av den som kan visa ett sådant bevis om yrkesmässig kompetens som har utfärdats av en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) i enlighet med rådets direktiv 96/26/EG av den 29 april 1996 om rätt att yrkesmässigt bedriva person- och godstransport på väg och om ömsesidigt erkännande av utbildnings-, examens- och andra behörighetsbevis

för att främja ett effektivt utnyttjande av dessa transportörers etableringsrätt på området för nationella och internationella transporter.²

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

9 § Innehavaren av trafiktillstånd skall ha tillräckliga ekonomiska resurser för att på ett tillbörligt sätt kunna starta och driva företaget. Vid prövningen härav skall främst likviditet och soliditet beaktas.

Om inte särskilda skäl föranleder annat skall tillståndshavaren anses ha tillräckliga resurser, om han förfogar över kapital och reserver om minst 100 000 kronor för ett fordon och 50 000 kronor för varje därutöver tillkommande fordon.

10 § Den som söker tillstånd skall kunna styrka att han uppfyller kravet på ekonomiska resurser enligt 9 §. Den som innehar tillstånd skall kunna styrka att han fortlöpande uppfyller detta krav.

11 § Vid prövningen av sökanden i fråga om kravet på gott anseende skall särskilt beaktas sökandens vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse.

Kravet på gott anseende anses inte uppfyllt av den som har dömts för

1. allvarliga brott, inräknat ekonomiska brott,
2. allvarliga eller upprepade överträdelser av
 - a) denna lag, yrkestrafikförordningen (1998:000) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa författningar,
 - b) författningar eller föreskrifter om vägtrafik och vägtransporter, särskilt bestämmelser om förarens kör- och vilotider, fordons vikt och mått, fordons utrustning och beskaffenhet eller av väsentlig betydelse för trafiken, trafiksäkerheten eller skyddet av miljön eller
 - c) bestämmelser om löne- och anställningsförhållanden i branschen.

12 § Om en ansökan om trafiktillstånd avslås på grund av omständigheter som anges i 11 § skall en tid på lägst sex månader och högst fem år bestämmas, under vilken den prövade skall anses olämplig att driva yrkesmässig trafik.

Särskilda regler för linjetrafik

13 § Tillstånd till linjetrafik får inte ges, om det görs sannolikt att den avsedda trafiken i betydande mån skulle komma att skada förutsättningarna för att driva järnvägstrafik eller trafik enligt 1 § andra stycket. Tillstånd får dock alltid ges, om en avsevärt bättre trafikförsörjning däri genom skulle uppnås.

² EGT nr L 124, 23.5.1996, s. 1 (Celex 396L0026).

14 § Tillstånd till linjetrafik får förenas med villkor som är ägnade att motverka sådan skada som avses i 13 §. Sådana villkor får endast meddelas i samband med att tillstånd ges eller omprövas enligt 16 §.

I övrigt får trafiktillstånd förenas med villkor om det finns särskilda skäl. Sådana villkor får föreskrivas såväl i samband med att tillstånd ges som senare under tillståndstiden.

Tillståndsgiltighet

15 § Trafiktillstånd gäller tills vidare. Om det finns särskilda skäl, kan tillståndet begränsas till viss tid eller till vissa transporter.

16 § Tillståndets fortsatta giltighet kan prövas på nytt enligt 13 § när tio år har förflutit efter det att det har meddelats och därefter vart tionde år. Prövningen skall göras endast om den begärs av en trafikhuvudman, eller någon som bedriver järnvägstrafik, som berörs av linjetrafiken.

En sådan begäran får ges in till prövningsmyndigheten tidigast två år och senast ett år före utgången av den löpande tioårsperioden. Om tillståndet är begränsat till viss tid, skall begäran ges in senast ett år före utgången av den tiden.

17 § Om tillståndshavaren dör, övergår tillståndet på dödsboet. Om tillståndshavaren försätts i konkurs, övergår tillståndet på konkursboet. Tillståndet gäller, om inte prövningsmyndigheten på grund av särskilda skäl medger längre giltighetstid, under högst sex månader räknat från dödsfallet eller konkursbeslutet.

För verksamheten skall det finnas en föreståndare som har godkänts av prövningsmyndigheten. I fråga om denne skall 5 § tillämpas.

Om det inte har anmälts en föreståndare till prövningsmyndigheten inom en månad efter dödsfallet eller konkursbeslutet, upphör tillståndet. Detsamma gäller om föreståndaren inte godkänns och det inte anmäls en annan föreståndare inom den tid som prövningsmyndigheten bestämmer. Om inte heller den andre föreståndaren godkänns, upphör tillståndet att gälla tre veckor efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

Särskilda regler för persontransporter

18 § Den som har tillstånd till persontransporter får även frakta gods med fordon som tillståndet avser.

19 § Den som har tillstånd till taxitrafik är skyldig att före färden genom lämpliga åtgärder låta passagerarna få kännedom om den taxa som han tillämpar.

Taxan skall vara uppbyggd så att priset för transporten dels enkelt kan bedömas före färden, dels med kännedom om körd sträcka och nyttjad tid

enkelt kan beräknas efter färden. Taxan får inte vara uppbyggd så att grunderna för prisets bestämmande förändras under färden.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

Bestämmelser om prisinformation finns också i prisinformationslagen (1991:601).

3 kap. Taxiförarlegitimation m.m.

Krav på taxiförarlegitimation

1 § En personbil eller en lätt lastbil får föras i linjetrafik eller taxitrafik endast av den som har taxiförarlegitimation.

Prövningsmyndigheter

2 § Frågor om taxiförarlegitimation prövas av länsstyrelsen i det län där sökanden eller innehavaren är folkbokförd.

Frågor om taxiförarlegitimation för den som inte är folkbokförd i Sverige prövas av Länsstyrelsen i Skåne län.

Prövningen avseende taxiförarlegitimation

3 § Taxiförarlegitimation får ges till den som

1. har fyllt 21 år,
2. sedan minst två år har körkort med behörigheten B eller har körkort med behörigheten D,
3. uppfyller de medicinska krav som är nödvändiga med hänsyn till säkerheten för passagerare och andra trafikanter, och
4. i fråga om yrkeskunnande och laglydnad bedöms vara lämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik.

Det som sägs i första stycket 2 om krav på innehav av körkort med behörigheten B under minst två år gäller inte den som under de tre senaste åren har haft taxiförarlegitimation och som vid ansökan om ny sådan har körkort med behörigheten B.

En taxiförarlegitimation gäller endast tillsammans med ett giltigt körkort. Legitimationen får förenas med villkor som är motiverade av medicinska eller andra särskilda skäl. Villkor får meddelas såväl i samband med att legitimationen beslutas som senare under giltighetstiden.

4 § Om en ansökan om taxiförarlegitimation avslås på grund av att kravet på laglydnad enligt 3 § 4 inte anses uppfyllt skall en tid på lägst sex månader och högst fem år bestämmas under vilken den prövade skall anses olämplig att inneha taxiförarlegitimation.

5 § Kravet på yrkeskunnande enligt 3 § 4 skall anses uppfyllt av den som har godkänts vid ett skriftligt prov som anordnats av Vägverket.

6 § Genom förhandsbesked kan prövas om det finns hinder mot att taxiförarlegitimation ges.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

7 § I ett mål eller ärende om taxiförarlegitimation får prövningsmyndigheten förelägga den enskilde att ge in läkarintyg.

8 § Den som söker eller innehar taxiförarlegitimation är skyldig att genomgå läkarundersökning, blodprovstagning eller annan liknande undersökning för prövning av de medicinska krav som avses i denna lag eller i föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

9 § Om en läkare vid undersökning av en innehavare av taxiförarlegitimation finner att denne av medicinska skäl är uppenbart olämplig att inneha sådan legitimation, skall läkaren anmäla det till prövningsmyndigheten. Innan någon anmälan görs skall läkaren underrätta innehavaren. Anmälan behöver inte göras om det finns anledning anta att innehavaren kommer att följa läkarens tillsägelse att avstå från att föra ett fordon i sådan trafik som avses i 1 §.

Krav på förarbehörighet i vissa fall

10 § Traktortåg eller tung terrängvagn får föras i yrkesmässig trafik endast av den som har körkort med behörigheten C, D eller E eller har taxiförarlegitimation.

11 § Ett utländskt körkort medför inte rätt för någon annan än medborgare i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) att

1. köra svenskregistrerat motordrivet fordon i yrkesmässig trafik, eller
2. köra svenskregistrerad lastbil eller buss i förvärvsverksamhet för transport av personer eller gods.

4 kap. Internationella vägtransporter m.m.

Inledande bestämmelse

1 § Med internationella vägtransporter avses yrkesmässiga transporter på väg av personer eller gods till eller från Sverige eller i transittrafik genom Sverige.

För internationella transporter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) gäller särskilda bestämmelser.

2 § Internationella vägtransporter och yrkesmässig trafik utom landet med bil som är registrerad i Sverige får drivas endast av den som har trafiktillstånd enligt denna lag.

3 § På grund av överenskommelse mellan Sverige och en annan stat kan det vid trafik som avses i 2 § krävas särskilt tillstånd för transport av personer eller gods med ett fordon som är registrerat i Sverige (transporttillstånd).

Tillståndsplikt för transporter med fordon som är registrerade i utlandet

4 § Internationella vägtransporter och annan yrkesmässig trafik i Sverige med bil som är registrerad i utlandet får utföras endast av den som har getts tillstånd av en behörig utländsk myndighet till sådana transporter.

5 § På grund av överenskommelse mellan Sverige och en annan stat kan det vid trafik som avses i 4 § utöver tillstånd enligt den bestämmelsen krävas särskilt tillstånd av en behörig utländsk myndighet för transport av personer eller gods med ett fordon som är registrerat i utlandet.

Vid trafik som avses i 4 §, med fordon registrerade i en stat med vilken Sverige inte har någon överenskommelse om vägtransporter, krävs utöver tillstånd enligt den bestämmelsen tillstånd av behörig svensk myndighet.

Prövningsmyndigheter

6 § Frågor om transporttillstånd och tillstånd enligt 5 § andra stycket prövas när det gäller persontransporter av Vägverket och när det gäller godstransporter av Generaltullstyrelsen.

Tillståndsprövning m.m.

7 § Transporttillstånd får endast meddelas den som kan förväntas iaktta de bestämmelser som gäller för trafiken.

8 § När ett transporttillstånd meddelas skall det förenas med de villkor som behövs.

9 § Ett transporttillstånd får inte överlåtas utan medgivande av den myndighet som har meddelat det.

Återkallelse av trafik tillstånd

1 § Om det i den yrkesmässiga trafiken eller i övrigt vid driften av trafikrörelsen eller i annan näringsverksamhet som tillståndshavaren driver har förekommit allvarliga missförhållanden eller om annars förutsättningarna för tillstånd enligt 2 kap. 5 § inte längre föreligger, skall tillståndet återkallas av prövningsmyndigheten.

Om missförhållandena inte är så allvarliga att tillståndet bör återkallas, kan i stället varning meddelas.

2 § Ett tillstånd skall återkallas enligt 1 § om en tillståndshavare, en trafikansvarig eller någon annan som prövats enligt 2 kap. 6 §

1. har dömts för allvarliga brott, inräknat ekonomiska brott,
2. har dömts för allvarliga eller upprepade överträdelser av
 - a) denna lag, yrkestrafikförordningen (1998:000) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa författningar,
 - b) författningar eller föreskrifter om vägtrafik och vägtransporter, särskilt bestämmelser om förarens kör- och vilotider, fordons vikt och mått, fordons utrustning och beskaffenhet eller av väsentlig betydelse för trafiken, trafiksäkerheten eller skyddet av miljön, eller
 - c) bestämmelser om löne- och anställningsförhållanden i branschen,
3. på väsentligt sätt har underlåtit att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna vad avser betalning av skatter och avgifter, eller
4. på väsentligt sätt har åsidosatt villkor för tillståndet.

Ett tillstånd skall också återkallas, om det vid prövning som avses i 2 kap. 7 § framgår att någon av dem som prövats är olämplig.

3 § Om ett tillstånd återkallas på grund av någon av de omständigheter som anges i 2 § eller på grund av allvarliga missförhållanden enligt 1 § första stycket skall en tid på lägst tre och högst fem år bestämmas, under vilken den prövade skall anses olämplig att driva yrkesmässig trafik.

4 § Ett ärende som avses i 2 och 3 §§ får inte avgöras utan att tillståndshavaren har getts skälig tid att byta ut en trafikansvarig eller annan vars lämplighet prövas. Om inte heller den nya personen godkänns skall tillståndet återkallas.

5 § Ett tillstånd som inte används skall återkallas, om inte särskilda skäl talar emot det.

Återkallelse av taxiförarlegitimation m.m.

6 § En taxiförarlegitimation skall återkallas av prövningsmyndigheten om innehavaren

1. genom brottslig gärning eller på grund av andra missförhållanden har visat sig olämplig att tjänstgöra som förare i linjetrafik eller taxitrafik enligt 3 kap. 1 §,

2. inte längre uppfyller de medicinska krav som avses i 3 kap. 3 §,

3. inte följer ett föreläggande att ge in läkarintyg, eller

4. begär att legitimationen skall återkallas.

Om de missförhållanden som avses i första stycket 1 inte är så allvarliga att tillståndet bör återkallas kan i stället varning meddelas.

7 § Om en taxiförarlegitimation återkallas på grund av omständigheter som anges i 6 § 1 skall en tid på lägst tre och högst fem år bestämmas, under vilken den prövade skall anses olämplig att inneha taxiförarlegitimation.

8 § En taxiförarlegitimation skall återkallas tills vidare i avvaktan på slutligt avgörande, om det på sannolika skäl kan antas att legitimationen kommer att slutligt återkallas enligt 6 §.

9 § En taxiförarlegitimation skall tas om hand av en polisman eller en åklagare

1. om det finns grund för att ta hand om innehavarens körkort enligt 23 § körkortslagen (1977:477),

2. om körkortet eller legitimationen har återkallats, eller

3. om legitimationen återkallats tills vidare enligt 8 §.

En taxiförarlegitimation är ogiltig under den tid den är omhändertagen.

10 § Om en taxiförarlegitimation har omhändertagits av annat skäl än att det finns grund för att omhänderta innehavarens körkort, skall prövningsmyndigheten utan dröjsmål avgöra om legitimationen skall återkallas tills vidare eller lämnas tillbaka.

11 § När en taxiförarlegitimation återkallas, tas om hand eller blir ogiltig av något annat skäl skall innehavaren efter anmaning överlämna den till Vägverket eller en polismyndighet.

12 § Om en taxiförarlegitimation har blivit ogiltig endast på grund av att föreskriven körkortsbehörighet saknas, skall legitimationen lämnas ut i samband med att körkortet lämnas ut.

Återkallelse av transporttillstånd

13 § När ett trafiktillstånd återkallas skall även berörda tillstånd enligt 4 kap. 3 § återkallas av prövningsmyndighet som anges i 4 kap. 6 §.

I övrigt skall reglerna om återkallelse av trafiktillstånd i 1–5 §§ tillämpas även i fråga om transporttillstånd.

14 § Till grund för slutlig återkallelse eller varning med anledning av brottslig gärning skall beträffande frågan om brott föreligger läggas en lagakraftvunnen dom eller ett beslut om åtalsunderlåtelse enligt 20 kap. 7 § rättegångsbalken eller motsvarande bestämmelse i annan författning.

15 § Med en svensk dom jämföras en brottmålsdom eller ett annat likvärdigt avgörande som har meddelats av en utländsk domstol eller någon annan utländsk myndighet.

16 § Ett beslut om återkallelse eller varning skall delges den som beslutet rör.

Tillsyn m.m.

17 § Prövningsmyndigheten utövar tillsyn över att tillståndshavare bedriver verksamheten enligt gällande bestämmelser. Prövningsmyndigheten skall också i övrigt verka för att kraven på trafiksäkerhet, trafikmiljö och arbetsmiljö uppfylls samt för att yrkesmässig trafik bedrivs under konkurrensvillkor som är lika för alla trafikutövare.

Prövningsmyndigheten utövar också tillsyn över att innehavare av taxiförarlegitimation uppfyller de krav som gäller för legitimationen.

18 § Bestämmelser om tillsyn över handikappanpassning av kollektivtrafik finns i lagen (1979:558) om handikappanpassad kollektivtrafik.

6 kap. Straffbestämmelser m.m.

Olaga yrkesmässig trafik m.m.

1 § Den som uppsåtligen driver yrkesmässig trafik enligt denna lag utan tillstånd döms för olaga yrkesmässig trafik till böter eller fängelse i högst ett år.

En tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats i tillståndet döms till böter.

Beställansvar

2 § Har yrkesmässig trafik enligt denna lag drivits utan tillstånd, döms den som yrkesmässigt för egen eller annans räkning har slutit avtal om transporten med trafikutövaren till böter eller fängelse i högst ett år, om han kände till eller hade skäligen anledning anta att tillstånd saknades.

3 § Den som i strid mot 3 kap. 1 § uppsåtligt för ett fordon utan att inneha taxiförarlegitimation döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Till samma straff döms en tillståndshavare som uppsåtligt eller av oaktsamhet i strid mot 3 kap. 1 § anlitar förare som saknar taxiförarlegitimation.

En förare som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats för taxiförarlegitimationen döms till böter.

Brott mot bestämmelserna om krav på förarbehörighet i vissa fall

4 § Den som uppsåtligt bryter mot bestämmelserna i 3 kap. 10 eller 11 § döms till böter.

5 § Den som i fall som avses i 3 kap. 10 eller 11 § uppsåtligt eller av oaktsamhet överlämnar åt eller på annat sätt tillåter annan att föra fordon utan att denne är berättigad till det döms till böter.

Hindrande av fortsatt färd

6 § Om ett fordon framförs i strid mot denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som har meddelats med stöd därav får polisman eller tulltjänsteman hindra fortsatt färd. Därvid får medges att det fordon med vilket transporten sker förs till närmaste lämpliga uppställnings- eller avlastningsplats eller verkstad. I fråga om ett fordon som är registrerat i utlandet och som förs in i Sverige får medges att det omedelbart förs ut ur landet.

Omhändertagande av registreringsskylt för taxifordon

7 § En registreringsskylt som avses i 18 § tredje stycket bilregisterkungörelsen (1972:599) får tas om hand av polisman

1. om fordonet utan tillstånd används i taxitrafik eller om det av annan anledning inte längre finns förutsättningar för att fordonet skall ha en sådan skylt,

2. om fordonet är belagt med körförbud enligt fordonskungörelsen (1972:595),

3. om det för fordonet gäller brukandeförbud enligt bilregisterkungörelsen eller fordonskattelagen (1988:327), eller

4. om fordonet saknar föreskriven trafikförsäkring.

Vid ett omhändertagande av registreringsskyltar tillämpas 6 § andra meningen på motsvarande sätt.

8 § Vid förundersökning som gäller brott enligt 1 § får åklagare eller polismyndighet som leder undersökningen begära hjälp av en tullmyndighet samt ge tulltjänsteman i uppdrag att genomföra en viss åtgärd under förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna.

Om det finns anledning att anta att brott enligt första stycket har förövats, har en tulltjänsteman samma befogenhet som tillkommer polisman att hålla förhör och vidta andra åtgärder enligt 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken.

7 kap. Överklagande m.m.

Trafiktillstånd

1 § Länsstyrelsens beslut i frågor om beviljande av tillstånd till linjetrafik, villkor för sådant tillstånd och omprövning enligt 2 kap. 16 § får överklagas hos Vägverket.

Länsstyrelsens beslut i andra frågor som rör tillstånd till linjetrafik än sådana som avses i första stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

2 § Länsstyrelsens beslut i frågor om taxitrafik, beställningstrafik med buss och godstrafik får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

3 § Vägverkets beslut i frågor om linjetrafik får överklagas hos regeringen. Vägverkets beslut om återkallelse eller varning i ett ärende om linjetrafik överklagas dock hos allmän förvaltningsdomstol.

Taxiförarlegitimation

4 § Länsstyrelsens beslut i frågor om taxiförarlegitimation får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Transporttillstånd

5 § Vägverkets och Generaltullstyrelsens beslut i frågor om transporttillstånd och tillstånd enligt 3 kap. 5 § andra stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Gemensamma bestämmelser

6 § Beslut i fråga om skriftliga prov enligt 2 kap. 8 § eller 3 kap. 5 § eller om omhändertagande enligt 5 kap. 9 § får inte överklagas.

Ett föreläggande att ge in läkarintyg får överklagas endast i samband med överklagande av det beslut genom vilket ärendet avgörs.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

7 § Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

8 § Om en förvaltningsmyndighet överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut, skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

En förvaltningsmyndighet får föra talan även till förmån för den enskilda parten.

Verkställighet

9 § Ett beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

8 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från denna lag. Undantag får förenas med villkor.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som anges i denna lag samt meddela föreskrifter om

1. taxitrafik såvitt gäller prisinformation, utmärkning av fordon och den lokalkännedom som taxiförare bör ha,
2. taxameterutrustning samt användning och kontroll av sådan utrustning,
3. registrering av tillståndsinnehav och innehav av taxiförarlegitimation samt avgifter för den kontroll som behövs, samt
4. kunskapskrav för fordonsbesättningar vid vägtransporter.

3 § Om riket är i krig eller krigsfara eller om det råder sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av krig eller av krigsfara får regeringen föreskriva att denna lag helt eller delvis inte skall tillämpas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998 då lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik och yrkestrafiklagen (1988:263) skall upphöra att gälla.

2. Trafiktillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser skall gälla som motsvarande tillstånd enligt den nya lagen.

3. Om det i ett tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser har föreskrivits att tillståndet gäller endast under viss tid, skall föreskriften fortfarande gälla. Även övriga villkor och begränsningar som har föreskrivits i ett sådant tillstånd skall fortfarande gälla.

4. Ett särskilt medgivande till trafik som har lämnats enligt lagen om rätt att driva viss linjetrafik gäller också fortsättningsvis, inbegripet de villkor och begränsningar som kan ha föreskrivits för det.

5. I fråga om den som har erhållit trafik tillstånd enligt äldre bestämmelser tillämpas kapitalkraven i 5 b § yrkestrafikförordningen (1988:1503) intill utgången av år 2000.

6. Ärende som före ikraftträdandet inte har avslutats hos den myndighet, som enligt äldre bestämmelser är behörig att pröva det, skall prövas av den myndigheten även om denna inte är behörig enligt den nya lagen.

7. Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts med en bestämmelse i denna lag, skall hänvisningen i stället avse den nya bestämmelsen.

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller yrkesmässig uthyrning av bilar och terrängmotorfordon utan förare för kortare tid än ett år.

2 § Fordonsbegreppen i denna lag har samma betydelse som i fordonskungörelsen (1972:595).

Tillståndsplikt

3 § Tillstånd krävs för att driva en uthyrningsrörelse.

Prövningsmyndigheter

4 § Frågor om tillstånd till uthyrningsrörelse prövas

1. om sökanden eller innehavaren är en fysisk person, av länsstyrelsen i det län där personen är folkbokförd,

2. om sökanden eller innehavaren är en juridisk person, av länsstyrelsen i det län där företagets ledning finns.

Om sökanden eller innehavaren är en fysisk person som inte är folkbokförd i Sverige eller en juridisk person där företagets ledning finns utanför Sverige, prövas frågor om tillstånd av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Närmare bestämmelser om tillstånd

5 § Ett tillstånd gäller tills vidare. Om det finns särskilda skäl, får det begränsas till viss tid.

Ett tillstånd får förenas med villkor, om det finns särskilda skäl. Villkor får meddelas såväl i samband med att ett tillstånd ges som senare under tillståndstiden.

6 § Tillstånd till uthyrningsrörelse får ges endast till den som med hänsyn till yrkeskunnande, ekonomiska förhållanden, vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt samt andra omständigheter av betydelse bedöms vara lämplig att driva verksamheten

7 § Hos juridiska personer som har tillstånd till uthyrningsrörelse skall det finnas en eller flera personer som har särskilt ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande regler och god branschsed samt med tillgodoseende av trafiksäkerhetens krav. En eller flera ansvariga

skall också finnas för uthyrningsrörelser som bedrivs i Sverige av utomlands bosatta näringsidkare.

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

Ansvarig är den eller de som tillståndshavaren utser därtill.

8 § I fråga om juridiska personer och utomlands bosatta näringsidkare skall prövningen enligt 6 § avse den eller de som är ansvariga för uthyrningsrörelsen.

Därutöver skall, utom när det gäller yrkeskunnande, prövningen i fråga om en juridisk person eller en utomlands bosatt näringsidkare avse den juridiska personen respektive näringsidkaren i sig samt följande personer:

1. Den verkställande direktören och annan som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,

2. de styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som till följd av eget eller närståendes ekonomiska intresse har en väsentlig gemenskap med den juridiska personen som är grundad på andelsrätt eller därmed jämförligt ekonomiskt intresse, och

3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag.

Som närstående till en styrelseledamot eller en styrelsesuppleant anses den som enligt 4 kap. 3 § första stycket konkurslagen (1987:672) är att anse som närstående till gäldenären.

9 § Om någon av dem som anges i 8 § byts ut eller om det tillkommer någon sådan person, skall den nya personens lämplighet prövas.

10 § Om tillståndshavaren dör, övergår tillståndet på dödsboet. Om tillståndshavaren försätts i konkurs, övergår tillståndet på konkursboet. Tillståndet gäller, om inte prövningsmyndigheten på grund av särskilda skäl medger längre giltighetstid, under högst sex månader räknat från dödsfallet eller konkursbeslutet.

För verksamheten skall det finnas en föreståndare som har godkänts av prövningsmyndigheten. I fråga om denne skall 6 § tillämpas.

Om det inte har anmälts en föreståndare till prövningsmyndigheten inom en månad efter dödsfallet eller konkursbeslutet, upphör tillståndet. Detsamma gäller om föreståndaren inte godkänns och det inte anmäls en annan föreståndare inom den tid som prövningsmyndigheten bestämmer. Om inte heller den andre föreståndaren godkänns, upphör tillståndet att gälla tre veckor efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tillstånd

11 § Om det i uthyrningsrörelsen eller i någon annan näringsverksamhet som tillståndshavaren driver har förekommit allvarliga missförhållanden eller om annars förutsättningarna för tillstånd enligt 6 § inte längre föreligger, skall tillståndet återkallas av prövningsmyndigheten.

Om missförhållandena inte är så allvarliga att tillståndet bör återkallas, kan i stället varning meddelas.

12 § Ett tillstånd till uthyrningsrörelse skall återkallas, om det vid provning enligt 9 § framgår att någon av dem som provningen avser är olämplig.

13 § Ett ärende som avses i 11 eller 12 § får inte avgöras utan att tillståndshavaren har getts skälig tid att byta ut den vars lämplighet prövas. Om inte heller den nya personen godkänns skall tillståndet återkallas.

14 § Ett tillstånd som inte används skall återkallas, om inte särskilda skäl talar emot det.

15 § Ett beslut om återkallelse eller varning skall delges den som beslutet rör.

Närmare bestämmelser om uthyrningsfordon

16 § I en uthyrningsrörelse får ett fordon inte lämnas ut till någon annan person som förare än den som kan visa att han har behörighet att föra fordonet.

17 § En buss som är inrättad för fler än sjutton personer inklusive föraren får endast lämnas ut till den som innehar

1. ett sådant bevis på yrkeskompetens som avses i artikel 5.2 andra stycket c i rådets förordning (EEG) nr 3820/85 av den 20 december 1985 om harmonisering av viss social lagstiftning om vägtransporter¹ och som inte är äldre än fem år, eller

2. ett intyg om minst ett års tjänstgöring som förare av buss i yrkesmässig trafik eller motsvarande erfarenhet under de senaste fem åren (körvaneintyg).

18 § Ett fordon som enligt fordonskungörelsen (1972:595) är registreringsbesiktigat för taxitrafik får inte hyras ut till någon annan än den som har tillstånd till sådan trafik.

Tillsyn

19 § Prövningsmyndigheten utövar tillsyn över att tillståndshavaren bedriver verksamheten enligt gällande bestämmelser.

Straffbestämmelser

20 § Den som uppsåtligen driver uthyrningsrörelse enligt denna lag utan tillstånd döms till böter eller fängelse i högst ett år.

En tillståndshavare som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot villkor som har meddelats i tillståndet döms till böter.

¹ EGT nr L 370, 31.12.1985, s. 1 (Celex 385R3820).

21 § Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot bestämmelserna i 16, 17 eller 18 § döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Överklagande

22 § En prövningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

23 § Om prövningsmyndigheten överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut, skall överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Prövningsmyndigheten får föra talan även till förmån för den enskilda parten.

Verkställighet

24 § Ett beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Bemyndiganden

25 § Regeringen får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från denna lag. Undantag får förenas med villkor. Regeringen får också meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som anges i denna lag. Detsamma gäller i fråga om registrering av tillståndsinnehav.

Regeringen får överlåta de nämnda befogenheterna åt förvaltningsmyndighet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998 då lagen (1979:561) om biluthyrning skall upphöra att gälla.

2. Tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser skall gälla som motsvarande tillstånd enligt den nya lagen.

3. Om det i ett tillstånd som har meddelats enligt äldre bestämmelser har föreskrivits att tillståndet gäller endast under viss tid, skall föreskriften fortfarande gälla. Även övriga villkor och begränsningar som har föreskrivits i ett tillstånd skall fortfarande gälla.

4. Om det i en lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts med en bestämmelse i denna lag, skall hänvisningen i stället avse den nya bestämmelsen.

Prop. 1997/98:63

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 31 § sekretesslagen (1980:100)¹ och bilagan till lagen skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 kap.****31 §²**

Sekretess gäller i ärende om prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort, luftfarts-certifikat eller sådant behörighetsbevis som avses i luftfartslagen (1957:297) för uppgift om den enskildes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärendet.

Sekretess gäller i ärende om prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort, *taxiförar-legitimation enligt yrkestrafiklagen* (1998:000), luftfarts-certifikat eller sådant behörighetsbevis som avses i luftfartslagen (1957:297) för uppgift om den enskildes hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den som uppgiften rör eller någon honom närstående lider betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärendet.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Bilaga³*Nuvarande lydelse*

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

¹ Lagen omtryckt 1992:1474.

² Senaste lydelse 1996:155.

³ Senaste lydelse 1997:000.

Organ

Verksamhet

Bolag, föreningar, samfälligheter eller andra enskilda där totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt

prövning av frågor om ledighet och förmåner för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt (SFS 1994:1809)

Regleringsföreningen Svensk fisk, ekonomisk förening

statligt stöd i marknadsreglerande syfte (SFS 1974:226)

Riksprovplatserna Aktiebolaget kontroll som riksprovplats (SFS Svensk Anläggningsprovning, 1992:1119) Aktiebolaget Svensk Bilprovning och Apoteksbolaget

Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB och SBAB, Statens Bostadslåneaktiebolag samt det av staten ägda bolag som övertar ansvaret för de statligt finansierade bostadslånen

förvaltningen av de lån som anges i bilagan till lagen (1996:1179) om ändrade förutsättningar för vissa statligt reglerade bostadslån m.m. samt lån enligt förordningen (1989:858) om ersättningslån för bostadsändamål, i den mån handlingarna inkommit eller upprättats före den 1 januari 1997, och för tiden därefter sådana handlingar i låneärenden enligt förordningen (1983:1021) om tillägglån för ombyggnad av bostadshus, m.m. som överlämnas av Boverket samt handlingar i ärenden om icke utbetalda bostadslån till ny- eller ombyggnad enligt nybyggnadslåneförordningen (1986:692) för bostäder eller ombyggnadslåneförordningen (1986:693) för bostäder

Föreslagen lydelse

I enlighet med vad som anges i 1 kap. 8 § skall vad som föreskrivs i tryckfrihetsförordningen om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar gälla också handlingar hos något av de organ som nämns nedan i den mån handlingarna hör till där angiven verksamhet hos organet. Verksamheten anges i förekommande fall med hänvisning till numret i Svensk författningssamling (SFS) på den författning med stöd av vilken verksamheten har uppdragits åt organet.

Besiktningorganen Aktiebolaget fordonskontroll (SFS 1994:2043)
Svensk Bilprovning, SMP Svensk
Maskinprovning Aktiebolag och
SAQ Kontroll Aktiebolag

Bolag, föreningar, samfälligheter eller andra enskilda där totalförsvarspliktiga fullgör civilplikt
 prövning av frågor om ledighet och förmåner för totalförsvarspliktiga som fullgör civilplikt (SFS 1994:1809)

 Regleringsföreningen Svensk fisk, ekonomisk förening
 statligt stöd i marknadsreglerande syfte (SFS 1974:226)

Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag, SBAB och SBAB, Statens Bostadslåneaktiebolag samt det av staten ägda bolag som övertar ansvaret för de statligt finansierade bostadslånen
 förvaltningen av de lån som anges i bilagan till lagen (1996:1179) om ändrade förutsättningar för vissa statligt reglerade bostadslån m.m. samt lån enligt förordningen (1989:858) om ersättningslån för bostadsändamål, i den mån handlingarna inkommit eller upprättats före den 1 januari 1997, och för tiden därefter sådana handlingar i låneärenden enligt förordningen (1983:1021) om tilläggs lån för ombyggnad av bostadshus, m.m. som överlämnas av Boverket samt handlingar i ärenden om icke utbetalda bostadslån till ny- eller ombyggnad enligt nybyggnadslåneförordningen (1986:692) för bostäder eller ombyggnadslåneförordningen (1986:693) för bostäder

 Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

Härigenom föreskrivs att 7 och 19 §§ skatteregisterlagen (1980:343)¹ skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 1997/98:33 Föreslagen lydelse

7 §

För fysisk och juridisk person får, utöver de uppgifter som anges i 5 och 6 §§, det centrala skatteregistret innehålla följande uppgifter.

1. Sådana uppgifter om ägarförhållandena i fåmansföretag, företag som enligt 3 § 12 a mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall behandlas som fåmansföretag, fåmansägt handelsbolag och dotterföretag som avses i 2 kap. 16 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter, uppgift om företagsledare i dessa företag samt uppgift om delägare i enkelt bolag och partrederi.

2. Uppgifter angående avslutad revision, verkställt besök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) eller 14 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483). För varje sådan åtgärd får anges tid, art, beskattningsperiod, skatteslag, myndighets beslut om beloppsmässiga ändringar av skatt eller underlag för skatt med anledning av åtgärden samt uppgift huruvida bokföringsskyldighet har fullgjorts.

3. Uppgift om registrering av skyldighet att betala skatt, uppgift om innehav av skattsedel på preliminär skatt, uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel med angivande av skälen för beslutet, uppgifter som behövs för att bestämma skatt enligt skattebetalningslagen, lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter, mervärdesskattelagen (1994:200) och lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt på ackumulerad inkomst samt uppgifter om redovisning, inbetalning och återbetalning av sådana skatter eller avgifter.

4. Uppgift om maskinellt framställt förslag till beslut om beskattning.

5. Uppgift om ansökan om anstånd med att lämna deklaration, uppgift om beslut om anstånd med att lämna deklaration och med att betala skatt, dock ej skälen för ansökningarna eller besluten, samt uppgift om att laga förfall föreligger för underlåtenhet att fullgöra deklarationsskyldighet.

6. Administrativa och tekniska uppgifter som behövs för beskattningen.

7. Uppgifter som skall lämnas i förenklad självdeklaration, särskild självdeklaration enligt 2 kap. 10 § första stycket punkterna 2–4 och andra stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter samt uppgifter som skall lämnas enligt 2 kap. 25 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

8. Uppgift om beslut om beskattning, dock ej skälen för beslutet och uppgift om utmätning enligt 18 kap. 9 § skattebetalningslagen.

9. Uppgift om att fordran mot personen registrerats hos kronofogdemyndighet, uppgift om indrivningsresultat, uppgift om att en person ålagts betalningsskyldighet i egenskap av bolagsman eller företrädare för

¹ Lagen omtryckt 1983:143.

en juridisk person, uppgift om beslut om skuldsanering, ackord, likvidation eller konkurs samt uppgift om betalningsinställelse.

10. Uppgift om antal anställda och de anställdas personnummer.

11. Uppgift om telefonnummer, särskild adress för skattsedelsförsändelse samt namn, adress och telefonnummer för ombud.

12. Uppgift från kontrolluppgift som enligt 3 kap. lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter skall lämnas utan föreläggande samt från sådan särskild uppgift som avses i 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

13. Uppgift om beteckning, köpeskilling, basvärde, delvärde, taxeringsvärde, omräknat delvärde, beskattningsnatur, typ av fång och tidpunkt för fångat för fastighet som ägs eller innehas av personen, andelens storlek om fastigheten har flera ägare och övriga uppgifter som behövs för beräkning av statlig fastighetsskatt samt uppgift som behövs för värdering av bostad på fastighet.

14. Uppgift om tid och art för planerad eller pågående revision samt beskattningsperiod och skatteslag som denna avser samt uppgift om tid för planerat besök eller annat sammanträffande enligt 3 kap. 7 § taxeringslagen eller 14 kap. 6 § skattebetalningslagen.

15. Uppgift om postgiro- och bankgironummer, om personen är näringsidkare samt, om fullmakt lämnats för bank- eller postgiro att ta emot skatteåterbetalning på ett konto, datum för fullmakten samt kontots nummer och typ.

16. Uppgift om antal dagar för vilka den skattskyldige uppburit sjöinkomst enligt punkt 1 av anvisningarna till 49 § kommunalskattelagen (1928:370).

17. Uppgift om omsättning i näringsverksamhet.

18. Uppgifter angående resultat av bruttovinstberäkning, annan beräkning av relationstal eller liknande, skönsmässig beräkning och belopp som under beskattningsåret stått till förfogande för levnadskostnader.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell samt tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1988:263) och lagen (1979:561) om biluthyrning.

19. Uppgift från centrala bilregistret om innehav av fordon samt om fordonets registreringsnummer, märke, typ och årsmodell samt tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1998:000) och lagen (1998:000) om biluthyrning.

20. Uppgift för beräkning av skattereduktion för fackföreningsavgift, uppgifter enligt 6 § första och andra styckena lagen (1993:672) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus, uppgifter enligt 7 § lagen (1995:1623) om skattereduktion för riskkapitalinvesteringar, uppgifter enligt 6 § första och andra styckena lagen (1996:725) om skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus för bestämmande av skattereduktion enligt nämnda lagar samt uppgift om beslut om sådan skattereduktion, uppgifter för bestämmande av skattereduktion enligt lagen (1996:1231) om skattereduktion för fastighetsskatt i vissa fall vid 1997–2001 års taxeringar samt uppgift om beslut om sådan skattereduktion.

21. Uppgift om bosättningsland och tidpunkt för byte av bosättningsland.

22. Uppgifter om antal årsanställda i en koncern i fall som avses i 2 kap. 16 § sista stycket lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter, totalt respektive i Sverige, koncernomsättning och koncernbalansomslutning för koncernmoderföretag.

23. Uppgift om beteckning på ersättningsbostad som avses i 11 § lagen (1993:1469) om uppskovsavdrag vid byte av bostad, uppskovsavgdragets storlek, belopp som enligt 10 § nämnda lag skall reducera omkostnadsbeloppet samt, om ersättningsbostaden utgörs av bostad som avses i 11 § andra meningen nämnda lag, föreningens eller bolagets organisationsnummer och namn.

24. Uppgift som skall lämnas enligt 10 kap. 17 § första stycket 5 och andra stycket samt 33 § skattebetalningslagen.

25. Uppgifter från aktiebolagsregistret om styrelseledamöter, verkställande direktör, firmatecknare och revisor, om att styrelsen inte är fulltalig eller att årsredovisning inte har lämnats i tid, om företagsrekonstruktion och fusion samt uppgifter från handels- och föreningsregistret om firmatecknare, revisor och företagsrekonstruktion.

26. Uppgifter från Alkoholinspektionen om tillstånd enligt alkohollagen (1994:1738) och om omsättning enligt restaurangrapport.

27. Uppgifter från länsarbetsnämnder om beslut om arbetsmarknadspolitiska åtgärder samt utbetalt belopp och datum för utbetalningen.

28. Uppgifter från Generaltullstyrelsen om debiterad mervärdesskatt vid import, exportvärden, antal import- och exporttillfällen samt de tidsperioder som uppgifterna avser.

29. Uppgifter från Riksförsäkringsverket om försäkring mot kostnader för sjuklön såvitt avser arbetsgivarens organisations- eller personnummer, beräknad lönesumma, datum då försäkringen börjat gälla och datum för förändring av lönesumma samt om sjukpenninggrundande inkomst av annat förvärvsarbete såvitt avser den försäkrades personnummer och datum för inkomstanmälan.

19 §²

Om inte annat sägs i andra – fjärde styckena skall sådana uppgifter i det centrala skatterregistret som hänför sig till viss beskattningsperiod gallras sju år efter utgången av det kalenderår under vilket perioden gick ut.

Uppgifter som avses i 5 §, med undantag av de i första stycket 5, 6 §, 7 § 3, med undantag av uppgifter om beslut om återkallelse av F-skattsedel och 7 § 23, med undantag av uppgift om uppskovsavdrag enligt lagen (1993:1469) om uppskovsavdrag vid byte av bostad, får bevaras även efter utgången av den tid som anges i första stycket. Detsamma gäller uppgifter om

1. personnummer för make och person som likställs med make vid beskattningen,
2. beslut om beskattning, dock inte skälen för beslutet,
3. huruvida taxering grundas på förenklad självdeklaration eller enbart på kontrolluppgift om inkomst av kapital,
4. antal dagar för vilka den skattskyldige uppburit sjöinkomst enligt punkt 1 av anvisningarna till 49 § kommunalskattelagen (1928:370),
5. ingående och utgående mervärdesskatt samt särskilt investeringsavdrag och redovisningsperiodens längd vid redovisning av mervärdesskatt.

Uppgift om tillstånd enligt Uppgift om tillstånd enligt yrkestrafiklagen (1988:263) och yrkestrafiklagen (1998:000) och lagen (1979:561) om biluthyrning lagen (1998:000) om biluthyrning samt uppgifter som avses i 7 § 26– samt uppgifter som avses i 7 § 26–29 skall gallras två år efter utgången av det år då uppgifterna registrerades. 29 skall gallras två år efter utgången av det år då uppgifterna registrerades.

Uppgift om revision får bevaras under högst tio år efter utgången av det år under vilket revisionen avslutades.

Regeringen får meddela föreskrifter om förlängd bevaringstid för uppgifter som avses i första eller fjärde stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

² Senaste lydelse 1997:524.

Härigenom föreskrivs att 1 § utsökningsregisterlagen (1986:617) skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***1 §¹**

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras dels ett för hela landet gemensamt utsökningsregister (det centrala utsökningsregistret), dels ett regionalt utsökningsregister för varje region.

Registren skall användas inom exekutionsväsendet för

1. verkställighet enligt utsökningsbalken,
2. verkställighet eller tillsyn enligt annan författning,
 - 2 a. indrivning enligt lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
 3. avräkning enligt lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
 4. planering och tillsyn av verksamhet som avses under 1–3,
 5. fördelning av mål, ärenden och handlingar mellan kronofogdemyndigheter samt redovisning till sökanden.

Registren får användas av myndigheter utanför exekutionsväsendet för

1. ändamål som avses i andra stycket 3,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
3. utredningar vid bestämmande och uppbörd av skatter, tullar och socialavgifter,
4. tillsyn över innehavare av trafik tillstånd och trafikansvariga enligt yrkestrafiklagen (1988:263).

Registren får användas av myndigheter utanför exekutionsväsendet för

1. ändamål som avses i andra stycket 3,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet vid beskattning och tulltaxering,
3. utredningar vid bestämmande och uppbörd av skatter, tullar och socialavgifter,
4. tillsyn över innehavare av trafik tillstånd och trafikansvariga samt övriga prövade som avses i 2 kap. 6, 7 och 17 §§ yrkestrafiklagen (1998:000),
5. tillsyn över innehavare av tillstånd till biluthyrning och övriga prövade som avses i 8–10 §§ lagen (1998:000) om biluthyrning.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

¹ Senaste lydelse 1996:1439.

Härigenom föreskrivs att 6 § lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §¹

Parkeringsvakter förordnas av kommunen.

Till parkeringsvakter får förordnas arbetstagare hos

1. kommunen,
2. andra kommuner,
3. kommunala parkeringsaktiebolag,
4. sådana kommunala trafikaktiebolag som inom kommunen bedriver linjetrafik enligt yrkestrafiklagen (1988:263),
5. sådana bevakningsföretag som omfattas av lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

4. sådana kommunala trafikaktiebolag som inom kommunen bedriver linjetrafik enligt yrkestrafiklagen (1998:000),

Som ett förordnande enligt första stycket skall också anses ett beslut av kommunen om anställning som parkeringsvakt eller motsvarande.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

¹ Senaste lydelse 1991:717.

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

Bestämmelserna i detta kapitel gäller trafik med tunnelbana och spårväg samt sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som avses i yrkestrafiklagen (1988:263). Bestämmelserna i detta kapitel gäller trafik med tunnelbana och spårväg samt sådan yrkesmässig trafik för persontransporter som avses i yrkestrafiklagen (1998:000).

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 15 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

15 §¹

När personbilar eller motorcyklar förvärvas eller förhyrs för andra ändamål än återförsäljning, uthyrning, persontransporter i yrkesmässig trafik enligt yrkestrafiklagen (1988:263), transporter av avlidna eller körkortsutbildning som omfattas av skatteplikt får avdrag inte göras för ingående skatt som hänför sig till

1. förvärv av fordonet, eller
2. förhyrning av fordonet om det i endast ringa omfattning används i den verksamhet som medför skatteskyldighet.

När personbilar eller motorcyklar förvärvas eller förhyrs för andra ändamål än återförsäljning, uthyrning, persontransporter i yrkesmässig trafik enligt yrkestrafiklagen (1998:000), transporter av avlidna eller körkortsutbildning som omfattas av skatteplikt får avdrag inte göras för ingående skatt som hänför sig till

1. förvärv av fordonet, eller
2. förhyrning av fordonet om det i endast ringa omfattning används i den verksamhet som medför skatteskyldighet.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

¹ Senaste lydelse 1996:1327.

Härigenom föreskrivs att 11 § lagen (1994:953) om åligganden för personal inom hälso- och sjukvården skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Utöver vad som annars följer av lag eller förordning är hälso- och sjukvårdspersonalen skyldig att lämna ut

1. uppgift om huruvida någon vistas på en sjukvårdsinrättning om uppgiften i ett särskilt fall begärs av en domstol, åklagarmyndighet, polismyndighet, kronofogdemyndighet eller skattemyndighet,

2. uppgift som behövs för en rättsmedicinsk undersökning,

3. uppgift som Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga sociala och medicinska frågor behöver för sin verksamhet,

4. uppgift som behövs för prövning av ett ärende om att avskilja en studerande från högskoleutbildning,

5. uppgift som Vägverket behöver för prövning av någons lämplighet att ha körkort

5. uppgift som Vägverket behöver för prövning av någons lämplighet att ha körkort, traktorkort *eller* *taxiförarlegitimation enligt yrkestrafiklagen (1998:000)*.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

Förslag till lag om ändring i lagen (1996:637) om försöksverksamhet med rätt för kommunala aktiebolag att bedriva uppdragsverksamhet inom sådan trafik som avses i lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1996:637) om försöksverksamhet med rätt för kommunala aktiebolag att bedriva uppdragsverksamhet inom sådan trafik som avses i lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik samt 1 § lagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om försöksverksamhet med rätt för kommunala aktiebolag att bedriva uppdragsverksamhet inom sådan trafik som avses i lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik

Lag om försöksverksamhet med rätt för kommunala aktiebolag att bedriva uppdragsverksamhet inom sådan trafik enligt yrkestrafiklagen (1998:000)

1 §¹

Ett kommunalt aktiebolag får, i enlighet med bestämmelserna i denna lag, driva verksamhet som avses i lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik utan att verksamheten har sådan anknytning till kommunen, landstinget eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900).

Ett kommunalt aktiebolag får, i enlighet med bestämmelserna i denna lag, driva verksamhet som avses i 2 kap. 1 § andra stycket yrkestrafiklagen (1998:000) utan att verksamheten har sådan anknytning till kommunen, landstinget eller dess medlemmar som avses i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900).

Verksamheten får drivas endast på uppdrag av en kommun eller ett landsting eller av en trafikhuvudman enligt lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik.

Med kommunalt aktiebolag menas ett sådant aktiebolag som avses i 3 kap. 16–19 §§ kommunallagen.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 1998.

¹ Senaste lydelse 1997:743.

Förslag till lag om upphävande av lagen (1979:560) om
transportförmedling

Prop. 1997/98:63
Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:560) om transportförmedling
skall upphöra att gälla vid utgången av september 1998.

Förslag till lag om upphävande av lagen (1985:450) om buss-
och taxivärderingsnämnden

Härigenom föreskrivs att lagen (1985:450) om buss- och taxivärde-
ringsnämnden skall upphöra att gälla vid utgången av september 1998.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1997-12-18

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Gertrud Lennander, regeringsrådet Kjerstin Nordborg.

Enligt en lagrådsremiss den 4 december 1997 (Kommunikationsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. yrkestrafiklag,
2. lag om biluthyrning,
3. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
4. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980:343),
5. lag om ändring i utsökningsregisterlagen (1986:617),
6. lag om ändring i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning,
7. lag om ändring i ordningslagen (1993:1617),
8. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
9. lag om ändring i lagen (1994:953) om åligganden för personal inom hälso- och sjukvården,
10. lag om ändring i lagen (1996:637) om försöksverksamhet med rätt för kommunala aktiebolag att bedriva uppdragsverksamhet inom sådan trafik som avses i lagen (1985:449) om rätt att driva viss linjetrafik,
11. lag om upphävande av lagen (1979:560) om transportförmedling,
12. lag om upphävande av lagen (1985:450) om buss- och taxi- värderingsnämnden.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättssassessorn Björn Hansson.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Lagrådsremissen innefattar förslag till lagändringar på yrkestrafikens område. Inom Kommunikationsdepartementet pågår också arbete med förslag till ny körkortslagstiftning. Eftersom åtskilliga av de nu föreslagna bestämmelserna, bl.a. om taxiförarlegitimation, är anpassade till den kommande körkortslagstiftningen, hade det varit att föredra att Lagrådet kunnat först granska körkortslagstiftningen. Lagrådet ser emellertid inte något avgörande hinder mot att nu avge yttrande över förslagen på yrkestrafikområdet. Skulle det visa sig att det finns några problem i fråga om samordningen av de båda lagstiftningsprojekten, torde dessa få lösas under den fortsatta beredningen av lagförslagen.

I vissa bestämmelser i lagförslagen (1 kap. 2 § yrkestrafiklagen, 2 och 18 §§ lagen om biluthyrning) förekommer hänvisningar till fordonskatalogen (1972:595), främst med avseende på olika definitioner av fordon. Detta är en teknik som i princip inte bör komma till användning,

eftersom riksdagen blir bunden av regeringens föreskrifter och lagändringar behövs om regeringsförfattningen ersätts av en ny sådan. Eftersom lagstiftningen på kommunikationsområdet i stor utsträckning bygger och måste bygga på de definitioner som finns i bl.a. fordonskungörelsen och det vore störande att behöva upprepa definitionerna i varje lag på området får visserligen tekniken accepteras tills vidare. Härtill bidrar även att det när det gäller just yrkestrafiklagstiftningen synes vara Lagrådet som har initierat tekniken vid tillkomsten av den nuvarande yrkestrafiklagen (se prop. 1987/88:78 s. 87 och 104). Lagrådet förordar dock att de centrala definitionerna på kommunikationsområdet på sikt tas in i en lag, vartill kan hänvisas i övriga lagar. Däremot bör det inte komma i fråga att i en lag hänvisa direkt till kommande regeringsföreskrifter i anledning av lagen. De hänvisningar till en blivande yrkestrafikförordning som förekommer i vissa paragrafer bör därför ersättas av mer allmänt hållna hänvisningar till föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Förslaget till yrkestrafiklag

2 kap. 5 §

En svårighet vid utformningen av bestämmelserna i 2 kap. 5–7, 9 och 10 §§ är att de krav i fråga om ekonomiska förhållanden som ställs i 5 § och vars förhandenvaro prövas enligt de efterföljande paragraferna omfattar dels ett grundläggande, ”svenskt” krav att de berörda fysiska och juridiska personerna över huvud taget skall ha en betryggande ekonomi, dels ett EG-krav enligt vilket innehavare av trafik tillstånd skall ha ett i pengar angivet minimikapital. Uppenbarligen kan inte av de enskilda trafikansvariga begäras att de skall ha tillgångar som motsvarar EG-kraven. De senare kommer till för tillståndshavarna utöver vad som följer av 5 §.

Regleringen skulle bli tydligare om detta klagörs redan i 5 § genom att till denna paragraf läggs ett nytt andra stycke, i huvudsak hämtat från 10 § första meningen, av förslagsvis följande lydelse: ”Den som söker trafik tillstånd skall utöver vad som följer av första stycket kunna styrka att han uppfyller kravet på ekonomiska resurser enligt 9 §.”

2 kap. 6 §

I konsekvens med vad som nyss sagts bör hänvisningen i första stycket avse ”5 § första stycket”.

2 kap. 9 §

Denna paragraf bör i konsekvens med vad som sagts beträffande 5 § och vad som i fortsättningen sägs om 10 § inledas med orden ”Den som söker trafik tillstånd”. I andra stycket bör då ordet ”tillståndshavaren” bytas ut mot ”sökanden”.

2 kap. 10 §

Första meningen i paragrafen bör som Lagrådet anfört överföras till 5 §. Andra meningen bör finnas kvar och därvid ges följande lydelse: ”Den som innehar trafikillstånd skall kunna styrka att han fortlöpande uppfyller kravet på ekonomiska resurser enligt 9 §.”

2 kap. 11 §

I andra stycket punkten 2 a) förekommer en hänvisning till yrkestrafikförordningen (1998:000). I enlighet med vad som anförts inledningsvis bör en sådan hänvisning inte göras. Punkten 2 a) bör i stället ges följande lydelse: ”denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen”. Även föreskrifter som närmast bygger på bemyndiganden i en med stöd av lagen utfärdad föreskrift är föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

2 kap. 13–17 §§

Bestämmelserna i 13–17 §§ är placerade efter ett avsnitt med gemensamma regler om tillståndsprovning och före ett avsnitt med särskilda regler för persontransporter. Dispositionen av paragraferna skulle vinna i klarhet, om de särskilda reglerna för linjetrafik, vilka finns under tre olika rubriker, dels i 13 §, dels i 14 § första stycket och i 16 §, samlades under samma rubrik och togs in efter de gemensamma bestämmelserna om villkor i 14 § andra stycket och om tillstånds giltighet i 15 och 17 §§. För tydlighetens skull kan orden ”Gemensamma regler om” inleda även de två sistnämnda rubrikerna. Dispositionen skulle då se ut på följande sätt:

Gemensamma regler om villkor för tillstånd

13 § = 14 § andra stycket i det remitterade förslaget, med viss justering

Gemensamma regler om tillstånds giltighet

14 § = 15 § i det remitterade förslaget

15 § = 17 § i det remitterade förslaget

Särskilda regler för linjetrafik

16 § första stycket = 13 § i det remitterade förslaget

16 § andra stycket = 14 § första stycket i det remitterade förslaget, med vissa ändringar

17 § = 16 § i det remitterade förslaget, med vissa ändringar.

Om 14 § första stycket i det remitterade förslaget får utgöra andra stycket i en bestämmelse, vars första stycke innehåller 13 § i detta, kan texten lyda: ”Tillståndet får förenas med villkor som är ägnade att motverka sådan skada som avses i första stycket. Sådana villkor får endast meddelas i samband med att tillstånd ges eller omprövas enligt 17 §.”

För att 14 § andra stycket i det remitterade förslaget skall kunna utgöra en egen bestämmelse bör ordalydelsen justeras på det sättet att de inledande orden ”I övrigt får trafikillstånd” ändras till ”Trafikillstånd får”.

I 16 § i det remitterade förslaget ersätts hänvisningen till ”13 §” med ”16 § första stycket”. För att det skall framgå att den sista relativsatsen i första stycket andra meningen hänför sig till både ”en trafikhuvudman”

och ”någon som bedriver järnvägstrafik” föreslår Lagrådet formuleringen ”någon som är trafikhuvudman eller bedriver järnvägstrafik och som berörs av linjetrafiken”. Slutligen torde sista meningen i andra stycket, vilken endast avser tidsbegränsade tillstånd, sakna funktion och därför kunna utgå.

I enlighet med det anförda förordar Lagrådet att avsnittet utformas på följande sätt.

"Gemensamma regler om villkor för tillstånd

13 § Trafiktillstånd får förenas med villkor om det finns särskilda skäl. Sådana villkor får föreskrivas såväl i samband med att tillstånd ges som senare under tillståndstiden.

Gemensamma regler om tillstånds giltighet

14 § = 15 § i det remitterade förslaget

15 § = 17 § i det remitterade förslaget

Särskilda regler för linjetrafik

16 § Tillstånd till linjetrafik får inte ges, om det görs sannolikt att den avsedda trafiken i betydande mån skulle komma att skada förutsättningarna för att driva järnvägstrafik eller trafik enligt 1 § andra stycket. Tillstånd får dock alltid ges, om en avsevärt bättre trafikförsörjning däri-genom skulle uppnås.

Tillståndet får förenas med villkor som är ägnade att motverka sådan skada som avses i första stycket. Sådana villkor får endast meddelas i samband med att tillstånd ges eller omprövas enligt 17 §.

17 § Tillståndets fortsatta giltighet kan prövas på nytt enligt 16 § första stycket när tio år har förflutit efter det att det meddelades och därefter vart tionde år. Prövningen skall göras endast om den begärs av någon som är trafikhuvudman eller bedriver järnvägstrafik och som berörs av linjetrafiken.

En sådan begäran får ges in till prövningsmyndigheten tidigast två år och senast ett år före utgången av den löpande tioårsperioden.”

3 kap. 3–9 §§

I 3 § föreslås att taxiförarlegitimation får ges till den som bl.a. uppfyller de medicinska krav som är nödvändiga med hänsyn till säkerheten för passagerare och andra trafikanter (punkten 3) och som i fråga om yrkeskunnande och laglydnad bedöms vara lämplig att tjänstgöra som förare i taxitrafik (punkten 4). I de följande paragraferna behandlas kravet på laglydnad i 4 §, kravet på yrkeskunnande i 5 § och de medicinska kraven i 7–9 §§. Lagrådet ifrågasätter om inte ordningsföljden beträffande dessa paragrafer skulle ändras i linje med vad som angetts i 3 § så att de medicinska kraven angavs först och därefter kraven på yrkeskunnande och laglydnad. Såvitt gäller föreskrifterna rörande de medicinska kraven skulle dessa också med fördel kunna inledas med skyldigheten att genomgå läkarundersökning varefter följde bestämmel-

sen om läkares anmälningsskyldighet och sist angavs prövningsmyndighetens möjlighet att meddela föreläggande.

Till följd härav skulle den föreslagna 8 § i stället betecknas 4 §, 9 § betecknas 5 § och 7 § betecknas 6 §. Vidare skulle 5 § betecknas 7 §, 4 § betecknas 8 § och 6 § betecknas 9 §.

3 kap. 11 §

I punkten 2 anges att ett utländskt körkort med visst förbehåll inte medför rätt att köra svenskregistrerad lastbil eller buss i förvärvsverksamhet för transport av personer eller gods. Denna bestämmelse har inte något direkt samband med yrkestrafiken och bör därför kvarstå i körkortslagen.

5 kap. 2 §

I första stycket bör under punkten 2 a) göras samma ändring som förordas beträffande motsvarande punkt i 2 kap. 11 §.

5 kap. 9 och 10 §§

Enligt vad som blivit upplyst under föredragningen bör punkten 3 i 9 § innehålla följande: ”om det på sannolika skäl kan antas att legitimationen kommer att återkallas enligt 6 §” och 10 § inledas med orden ”Om en taxiförarlegitimation har omhändertagits enligt 9 § första stycket 3”. Mot dessa ändringar i det remitterade förslaget har Lagrådet intet att erinra.

5 kap. 14 §

I paragrafen anges att till grund för slutlig återkallelse eller varning får läggas en lagakraftvunnen dom eller ett beslut om åtalsunderlåtelse. Där emot nämns inte strafföreläggande eller föreläggande av ordningsbot. Detta torde sammanhålla med att i 48 kap. 3 § rättegångsbalken anges att om föreläggande godkänts gäller det som dom vilken har vunnit laga kraft. Detta hindrar inte att i 3 kap. 14 § utskriftsbalken uttryckligen anges att godkänt strafföreläggande och godkänt föreläggande av ordningsbot verkställs som lagakraftväsende dom. Även andra bestämmelser finns vari godkänt strafföreläggande nämns vid sidan av lagakraftväsende dom, se t.ex. 11 § lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parke-ring. För tydlighets skull synes det önskvärt att samma fullständighet iakttas även i förevarande paragraf genom att de avgöranden som avses anges med orden: ”en lagakraftvunnen dom, ett godkänt strafföreläggande, ett godkänt föreläggande av ordningsbot eller ett beslut om åtalsunderlåtelse ---”.

7 kap. 1 §

Som en följd av de ändringar vilka Lagrådet föreslagit beträffande bestämmelserna i 2 kap. 13–17 §§ bör hänvisningen till ”2 kap. 16 §” ersättas med ”2 kap. 17 §”.

7 kap. 6 §

Om Lagrådets förslag till ordningsföljd mellan paragraferna i 3 kap. 4–9 §§ vinner gehör, skall hänvisningen i första stycket till 3 kap. 5 § i stället avse 3 kap. 7 §.

Det är en efter nutida förhållande mycket långtgående reglering av näringsverksamhet som i olika hänseende föreslås i lagrådsremissen. Såvitt gäller yrkestrafiken synes detta väl motiverat med tanke på dels de missförhållanden som erfarenhetsmässigt förekommit, dels EG-rättens bestämmelser. Motsvarande skäl synes i huvudsak lysa med sin frånvaro i fråga om biluthyrningen. Det finns inte skäl att enbart för att åstadkomma parallellitet med yrkestrafiklagen behålla en reglering av biluthyrning för vilken det inte finns starka sakliga skäl. Lagrådet har dock inte underlag för annat antagande än att den reglering som föreslås i lagrådsremissen är i huvudsak behövlig. På en punkt vill det emellertid synas som om förslaget går för långt i detaljföreskrifter. Det gäller de krav som ställs på andra än dem som driver biluthyrningsrörelse eller har särskilt ansvar för verksamheten. Någon anledning att ställa andra krav på dessa andra personer än som gäller för näringsverksamhet i allmänhet synes inte föreligga och det skulle minska kostnaderna både för det allmänna och för enskilda om någon prövning inte skedde beträffande dem.

7 §

Avsikten torde vara att de som ansvarar för verksamheten skall vara bosatta i Sverige. Detta kan göras tydligt genom att till andra stycket läggs en ny andra mening av följande lydelse: ”Den eller de ansvariga skall vara bosatta i Sverige.”

8 §

Enligt vad som anförts inledningsvis torde prövningen enligt 8 § bära begränsas till juridiska personer och utomlands bosatta näringsidkare som söker tillstånd till uthyrningsverksamhet samt de för verksamheten ansvariga som de utser. Paragrafen bör ändras så att till nuvarande första stycket läggs: ”samt, utom när det gäller yrkeskunnande, den juridiska personen respektive näringsidkaren.” Återstoden av paragrafen får därvid utgå.

9 §

I enlighet med det nyss anförda bör paragrafen ges följande lydelse: ”Om någon som är ansvarig för verksamheten byts ut eller om det tillkommer någon sådan ansvarig, skall den nya personens lämplighet prövas.” Någon följdändring i 12 § behövs inte.

25 §

Efter mönster av förslaget till yrkestrafiklag föreslås här, att regeringen – eller myndighet vartill regeringen överlåter befogenheten – får föreskriva eller i enskilda fall medge undantag från lagen samt i så fall förena undantaget med villkor. Medan en sådan möjlighet torde behövas enligt yrkestrafiklagen, har något praktiskt behov av motsvarande möjlighet enligt lagen om biluthyrning inte påvisats. Av konstitutionella skäl bör man vara försiktig med att ge regeringen möjlighet att dispensera från lag. Bestämmelsen bör därför utgå. Första och andra styckena kan då dras samman och paragrafen ges följande lydelse: ”Regeringen eller den

myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter i de avseenden som anges i denna lag samt meddela föreskrifter i fråga om registrering av tillståndsinnehav”. Prop. 1997/98:63
Bilaga 5

Förslaget till lag om ändring i utsökningsregisterlagen

Som en följd av de ändringar vilka Lagrådet föreslagit beträffande bestämmelserna i 2 kap. 13–17 §§ yrkestrafiklagen bör hänvisningen i 1 § tredje stycket punkten 4 till 17 § nämnda lag i stället avse 15 §.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 februari 1998.

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Freivalds, Wallström, Tham, Åsbrink, Schori, Blomberg, Andersson, Winberg, Uusmann, Ulyskog, Sundström, Lindh, Johansson, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing

Föredragande: statsrådet Uusmann

Regeringen beslutar proposition 1997/98:63 En reformerad yrkestrafiklagstiftning

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Yrkestrafiklag	8 kap. 1–3 §§	396L0026
Lag om biluthyrning	25 §	
